

DIRVA

THE FIELD

Nr. 4
Sausio-January 26, 1956
Cleveland, Ohio

Ir šie metai bus geri

Pradedami šiuos metus, daugelis šio krašto gyventojų, puoselėja viltį, kad jie bus ekonomiškai taip pat geri, kaip ir praėjusieji. Daugumai rūpi pastovios savaitinės pajamos, kad padengtų kasdienines pragyvenimo išlaidas; kitiems, kad investuoti kapitalai atneštų gerus dividendus. Interesai visų sutinka — aukštojo ūkio konjunktorų visiems geriau — visų pajamos didesnės, kaip turtingųjų, taip ir vargšų. Kai ponas daugiau uždirba, grašis lengviau iškrenta iš jo kišenės ir vargšo naudai.

Nežiūrint, kad šio krašto ūkis ir žmonių gerovė pasiekė tokio laipsnio, kokio dar šiame krašte nėra buvę, visgi šie metai, nors ir žada būti taip pat geri, bet jau kai kuriuose ūkio sektoriuose matosi nevisai palankių ženklų. Jau kelinti metai, kai Amerikos fermeriai, kad ir su pagalba vyriausybės subsidijų, pergyvena sunkius laikus. Eisenhowerio administracija net nori sudaryti bilijoninį fondą žemės ūkio produktams surinkti (tikriausiai pasakius, papirkti, kad fermeriai nedaugintų), kad paremtų žemės ūkio produktų kainas. Visą pokarinį laikotarpį kilusi gyvenamųjų namų ir kitų viešo naudojimo pastatų statyba jau pradeda kristi. Taip pat girdisi skundų, kad naujų automobilių prekyba sunkėja ir automobilių fabrikai turės mažinti jų gamybą. Jau ir dabar silpnųjų kompanijų automobiliai, nežiūrint jų pastangų, baigia iš rinkos išnykti. Paminėtini — Studebaker, Packard, Nash, Hudson ir t.t. Šios kompanijos nebegali išlaikyti konkurencijos su finansiskai stipresnėmis kompanijomis, kaip Gen. Motors, Ford ir Chrysler.

Automobilių gamybos sušlavimas automatiškai atsiliepia visame krašte, nes milijonai darbininkų, gaminančių pačius automobilius Detroito ir tiems automobiliams dalis visame krašte, nustoja darbo, o kartu ir pajamų, kurias jie patys, arba jų žmonos, lengvai išleidavo pirkdami gyvenimui reikalingus daiktus. Sumažėjus darbininko perkimo galiai, tuojau turi mažėti pirkimas, kartu ir gamyba, pirmiausia liuksuso daiktų, o toliau ir kitų gyvenimui reikalingų prekių, išskyrus maisto produktus.

Šitokiai situacijai esant išskyla klausimas — ar ūkinės gerovės laikotarpis, su trumpom pertraukom tęsis 10-20 metų, ar jau mes esame naujos ekonominės krizės išvakarėse?

Krašto ūkio žinovai, kurie tiki į pastovų ekonominio ūkio kilmę per ilgesnį metų tarpą, tokią galimybę šiandien visai atmeta. Kita grupė, kurie mano, kad po ekonom. kilimo laikotarpio, neišvengiamai turi sekti atoslūgio laikotarpis, kuris dar dalinasi į dvi sroves. Kai pirmosios srovės atstovai mano, kad šis kraštas gali neužilgo sulaukti sunkių ūkio depresiją, antrosios srovės atstovai, kad ir sutinka, kad ūkio atoslūgis (recess) gali būti, bet sako, kad jokia būdu negali įvykti nieko panašaus, kas įvyko 1929 m.

Depresijos paprastai ateina po vienokios ar kitokios rūšies spekuliatyvinio užpirkimų bei transakcijų — pav., nekilnojamo turto, akcijų bei vertybės popierių ir įvairių prekių bei kilnojamo turto. Tuos reiškinys vyriausybė

bė atidžiai seka, ir tam tikrais potvarkiais reguliuoja įsiskolinimą bei pirkimą kreditu. Pav. perkant namą ar automobilį ir pan. reikia įmokėti tam tikrą sumą grynais, o likusiai daliai gali gauti paskolą, atsižvelgiant į vyriausybės nustatytas normas, pagal pirkėjo uždarbį.

Praėjusiais metais įsiskolinimas už nekilnojamą ir kilnojamą turtą yra padidėjęs palyginus su 1954 m. Pav., žmonių skolas už automobilius padidėjo net 6 bilijonais dolerių. Tai nelabai geras reiškinys, tačiau atsižvelgiant, kad praėjusiais metais dirbo virš 64 mil. žmonių ir uždirbo, bendrai paėmus, daugiau negu bet kada šio krašto istorijoje, tai tas rimto susirūpinimo nekelia. Be to, automobilių pramonė praėjusiais metais vyko totalinis modelių keitimas ir kova dėl rinkos dominavimo, tikslu visai išstumti iš rinkos silpnus konkurentus. Padidėjęs žmonių įsiskolinimas be abejonės iššauks atitinkamas vyriausybės priemones, kuriomis sulėtins šio krašto žmonių bridimą į didesnes skolas. Šie metai ir bus tokie, kad žmonės stengsis daugiau mokėti senas skolas, negu užsitraukti naujas.

Be daugelio priemonių, kurias vyriausybė gali panaudoti sušlavusiam krašto ūkiui gydyti, mano nuomone, pinigų politika yra viena iš pačių svarbiausių. Doleris nėra dabar tvirtai surištas su auksu, kitaip sakant, pinigai nėra keičiami į auksą, todėl žmonės negali pakeisti pinigų kiekio apyvartoj reikalaudami iškeisti juos į auksą. Vietoj to, Federalinė Rezervo Valdyba (Federal Reserve Board) turi galimybę ir teisę padidinti ar sumažinti pinigų kiekį apyvartoj, kaip to laiko ekonominės sąlygos reikalauja. Ši priemonė buvo sėkmingai panaudota 1953 metais mažinant pinigų apyvartą krašte, kada buvo pastebėta infliacijos reiškinys ir 1954 m. lengvinant kreditą bei didinant pinigų apyvartą, kad sulaukytų tolimesnės ūkio smukimo, o kartu ir depresiją. O dabar kaip tik vėl FRV imasi priemonių sulaukyti dabartinį krašto ūkio buojimą, varžant kreditą ir mažinant pinigų kiekį apyvartoj, kad perdidi-

SUDVEJINKIME EILES

Dr. S. Biežis,
Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Pirmininkas

Amerikos lietuviai jau iš seniau yra gana visuomeniški, organizuoti. Organizavimo svarbos jiems netenka aiškinti. Ji gerai suprantama kiekvienam iš mūsų. Amerikos lietuviai apsi- jungę savų paskirčių, įvairiaspalvėse, įvairiarūšėse organizacijose. Tarp jų yra gražų lietuviškojo darbo barą varo Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga (ALTS).

Šios Sąjungos skyriai yra išsidėstę visoje JAV teritorijoje, kur tik yra didesnis lietuvių telkinys. Kyla klausimas ar visi Amerikos lietuviai, seniau čia gyvenę ar čia ir gimusieji ir ypač naujai atvykusieji, savo pažinimais sutampa su ALTS, yra ir josios eilėse? Nesunku atsakyti, kad toli gražu taip nėra.

Kiekvienas ALTS narys, dirstelėjęs į jojo artimiausioj aplinkumoj gyvenančius bei dirbančius tautiečius, ras ne vieną,

delis ūkio įsisiubavimas neišsuktų skaudžių sukrėtimų.

Todėl yra visiškai natūralu, kad šiais metais, kai kuriuose ūkio sektoriuose reikšis negalavimų, kai kas ir iš mūsų nuštos laikinai darbo arba viršvalandžių, bet, apskritai paėmus, krašto žmonių gerovė pasiekė naujų rekordų. Ekonomistai apskaičiuoja, kad 1956 m. šio krašto gyventojų pajamos sieks 311.4 bilijonų dolerių, kai 1955 m. siekė 302.6 bil.

Dabartinė krašto vyriausybė, tarsi, suradusi raktą į nuolatinę žmonių gerovę, kuo didžiuma krašto gyventojų ir tiki. Daugelio pranašauta 1954 m. depresija nepasitvirtino, nors ir optimistai matė, kad kažkas negero darėsi, bet dėka sumanios ūkio politikos ir žmonių pasitikėjimo tos politikos vadovais, viskas praėjo laimingai. Visas ūkiškas krašto gyvenimas pranėmantis kreditą bei didinant pinigų apyvartą, kad sulaukytų tolimesnės ūkio smukimo, o kartu ir depresiją. O dabar kaip tik vėl FRV imasi priemonių sulaukyti dabartinį krašto ūkio buojimą, varžant kreditą ir mažinant pinigų kiekį apyvartoj, kad perdi-

Jonas Valiukėnas

kurie galėtų būti (ir turėtų būti!), bet iki šiol dėl įvairių priežasčių dar nėra... Dar daugiau. Yra nemaža vietovių, kuriose gyvena pakakamas skaičius tautinio nusistatymo lietuvių, kad galėtų ten gražiai įsikurti ir veikti ALTS skyrius, bet jė ten nėra.

Tą visą padėtį atsimindama Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba perėtų metų pabaigoje yra paskelbusi ALTS narių telkimo vą. Tuo reikalu visi ALTS skyriai yra reikiamai painformuoti.

Naujų narių telkimo vąjaus tikslas dvejopas: suorganizuoti Sąjungos skyrius tose vietovėse, kuriose yra susitelkę pakakamas skaičius bendraminčių, ir antra — į veikiančius skyrius įtraukti visus jų apylinkėse gyvenančius mums artimus tautiečius. Vąjaus šūkis — Kiekvienas Sąjungos narys įrašo bent vieną naują narį!

Praktiškai naujų narių telkimas Sąjungos skyriuose vykdomas visą laiką. Sąjungos valdyba, skelbdama šį vą, siekia tą telkimą pagyvinti, išplėsti ir sukelti, tarytum audrą, kuri pasiektų kiekvieną Amerikos lietuvių, kviesdama jį įsijungti į darnų lietuviybės darbą per ALTS.

ALTS Valdyba šio vąjaus proga, kaip ir bendrai savo darbe, ypač skatina pastangas įtraukti į Sąjungą daugiau jaunuomenės ir didesnį skaičių pastaraisiais metais į JAV atvykusiųjų, ideologiškai mums artimų lietuvių. Tiesa, nekurie pastarųjų, būdami iš seniau nariais vienos ar kitos lietuviškos (dažniausia akademinės ar profesinės) organizacijos, teigia nematą reikalo įsijungti ir į ALTS. Giliau pažūrėjus, toks teigimas neišlaiko kritikos. Teauga ir tebuoja Jūs iš Tėvynės į šį kraštą perkeltieji lietuviybės židinėliai, bet plačiam lietuviybės darbui Jums vieta ALTS eilėse! Todėl visi naujieji ateiviai, savo pažinimais sutampa ar labai artimi ALTS, šio vąjaus metu įsijunkite į jos eiles ir savo mokslu, patirtimi ir vėliausiai iš Tėvų žemės išsineštąja lietuviška dvar-

šis balionas, nešdamas 600 svarų oro registravimo ir radijo įrengimus, 30, 0000 pėdų aukštyje per valandą lekia 200 mylių greičiu link JAV. Tokių 20 balionų paleista iš JAV karinės bazės Japonijoje.

Keičia lietuvių kankintojus

Lietuvoje leidžiami laikraščiai sausio 16 d. pranešė, kad Mečislovas Gedvilas atleistas iš LTSR Ministrų Tarybos pirmininko pareigų, ir kad į jo vietą paskirtas Motiejus Šumauskas. Nei pakei-

sia sustiprinkite, pagyvinkite šios Sąjungos veiklą!

Visiems Sąjungos nariams ir skyriams energingai ir darniai naujų narių telkimo vąjuje dalyvaujant, tikiuosi, jo daviniai džiugins kiekvieną. Tautiečiai, norintieji į ALTS įsirašyti, prašomi kreiptis į artimiausią jos skyrių arba tiesiog į Sąjungos valdybą, adresu: 3148 West 63 St., Chicago 29, Ill. Tuo pačiu adresu prašoma kreiptis ir norint organizuoti naują šios Sąjungos skyrių.

Geriausios sekmės visiems šio darbo dalyviams ir talkininkams!

VISAM PASAULY

• Vakarų Vokietijos min. pirm. Adenaueris spaudžia, kad Edeno lankymosi proga pas prezidentą Eisenhowerį, būtų ieškoma galimybių Vokietijos suvienijimui. Vokietijos pasiūlymas pasiryžęs išdėstyti ambasadorius Heinz Krekeler.

• Jungtinėse Amerikos Valstybėse pagreitintai planuojama pastatyti pirmąjį atominį lėktuvą. Dedamos visos pastangos išlaikyti oro jėgų pirmenybę prieš kitas valstybes, ypač prieš Rusiją.

• Los Angeles apylinkėse, dėl greito vąživimo geležinkelio posūkyje, traukinys su keleiviais nuvirto nuo bėgių. 29 keleiviai užmušti ir 142 sužeisti.

• Australijos uostuose stiekuoja 27,00 uniųjų laivų krovėjų, reikalaudami didesnių atlyginimų. Juos į streiką išvedė komunistų kontroliuojami uniijos vadai.

• Praėjusią savaitę nukrito Čekoslovakijos keleivinis lėktuvas, kur buvo užmušta 22 keleiviai. Dabar čekai kaltina, kad nelaimė įvykusi dėl vakariečių paleistų balionų su prieškomunistine literatūra, kuriuos lėktuvas palietęs nukrito. Bet tai nieko bendro su balionais neturinti nelaimė. Balionai čia panaudojami tik propagandiniams tikslais, kad jie būtų uždrausti leisti.

• Italijos prezidentas G. Gronchi, be JAV nori aplankyti ir Kanadą.

• Egipte vis labiau įsigali sovietai. Pirmą jie įkėlė koją kaip ginklų tiekėjai, dabar kaip ty ginklų montuotojai. Laukiama, kad dar reikėsį ir apmokytojų, kaip tuos ginklus vartoti.

• Anglijos filmų magnatas Sir Alexander Korda, mirė širdies liga sausio mėn. 23 d. Prieš įsigalėjęm filmų gamyboj jis buvo laikraštininkas.

LNT VALDYBA

Lietuvos Nepriklausomybės Tautos Valdybos LNT sudarančių organizacijų vadovybių yra išrinkti:

V. Alksninis — LLKS, (61-51 56 St., Maspeth, N. Y., TWining 4-7553);

B. Bieliukas — LRS (85-52 102 St., Richmond Hill, N. Y., Virginia 9-8312);

B. Nemickas — LTS (71-67 58 Rd., Maspeth, N. Y., Illinois 7-5817);

L. Virbickas — LAS (924 Madison St., Brooklyn 21, N. Y., Glenmore 2-5410).

LNT Pirmininku visų valdybos narių balsais išrinktas:

V. Rastenis, 1285 Dean St., Brooklyn 16, N. Y.; PResident 3-5733 arba PLaza 7-6370, Ext. 17.

LNT Valdybos adresas: LNT, POB 153, Brooklyn 16, N. Y.

Netrukus bus sudaryta LNT Taryba, kurios pirmas suvažiavimas numatomas šį pavasarį, greičiausia Chicagoje.

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo adresas (lėšų telkimo reikalais) pasilieka tas pats:

LNR, c/o Mr. K. Siliūnas, 134-34 Franklin Ave., Flushing, N. Y.

ISRINKTI KANDIDATAI Į SLA PILDOMĄJĄ TARYBĄ

Komisija, kurią sudarė D. Klinga, B. Spudienė ir A. Vaišvila neseniai baigė skaičiuoti balsus, kurie buvo paduoti SLA kuopose nominuojant busimus kandidatus į SLA Pildomąją Tarybą. Daugiausiai balsų gavo:

Prezidento pareigoms:

K. J. Kalinauskas — 2,172, W. F. Laukaitis — 288.

Viceprezidento pareigoms:

P. Dargis — 2,328.

Sekretoriaus pareigoms:

M. J. Vinikas — 2,188, E. Mikuziūtė — 127.

Išdininko pareigoms:

Nora Gugienė — 894, A. S. Trečiokas — 643, J. Verbalis — 517, A. Chaplikas — 333.

Ižo globėjų pareigoms:

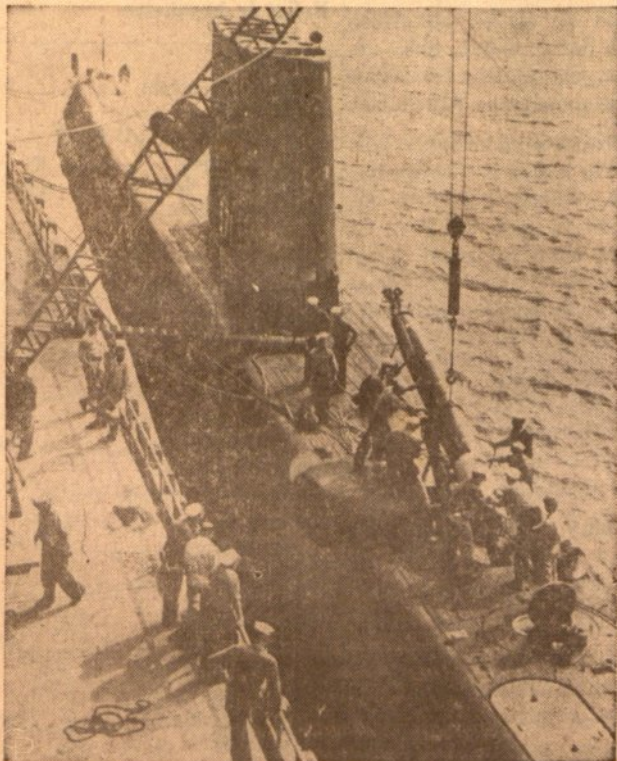
J. Maceina — 1,720, A. Devenienė — 1,289, E. Mikuziūtė — 577, S. Briedis — 337, J. Arlauskas — 331, S. Budvitis — 201, J. Buchinskas — 164.

Daktaro kvotėjos pareigoms:

Dr. S. Biežis 2,188, Dr. D. Pilka — 147.

Patys rinkimai į Pildomąją Tarybą įvyks kovo ir balandžio mėnesiais.

daugiau komunistų organizatorių spauštųjų darbininkų tarpe. 1931 m. už priešvalstybinį komunistinį veikimą teismo nubaustas šešerius metus kalėti, atlikęs bausmę vėl veikė komunistiniame pogrindyje, vėl buvo sumintas ir tik sovietų armijai įsiveržus į Lietuvą išleistas. Buvo vietinės pramonės liaudies komisaras, vokiečių okupacijos laikais buvęs perrestas per frontą į Lietuvą ir veikęs su partizanais šiaurinėje Lietuvos dalyje, po karo kurį laiką buvo Valstybės Plano Komisijos pirmininku bei kitose pareigose. Nuo 1950 iki 1953 metų buvo Šiaulių srities pirmuoju partijos sekretorium (t. y., apie ketvirtadalis Lietuvos faktiškai "g u b ernatorium"). Po Stalino mirties, 1953 metų gegužės gale panaikinus Lietuvos padalinimą į keturias sritis, ir tuo pačiu metu iškilus "nacionalinių kadru stiprinimo" šūkiui, Šumauskas staiga iš Šiaulių srities sekretoriaus vietos atsidūrė Ministrų Tarybos pirmininko (t. y., Gedvilio) pavaduotoju, užimdamas tuo metu į Rusiją atšaukto Pisariovo vietą. Tai įvyko vos keletą dienų prieš Berijos kritimą. 1954 metų pradžioj M. Šumauskas drauge tapo ir partijos antruoju sekretorium (t. y., (Perkelta į 6-tą pusl.)

Pirmojo JAV povandeninio atominio laivo Nautilus metinėms suėjus, New London, Conn. uoste jis pakraunamas naujomis torpėdomis.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.

Telephone: Henderson 1-6344.
Issued in Cleveland every Thursday.
Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50.

Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radio D-jos (Inkorp. ne pelniui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.
Telefonas: Henderson 1-6344.
Išleista Clevelande kas ketvirtadienį.
Redaktorius: Balys Gaidžiūnas.
Iregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą.
Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00. Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50.
Atsk. Nr. kainą 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Zinių iš Tėvynės nepaprastai maža. Visi jų pasigendame, visi laukiame ir kiekvienas, paskelbęs, bet kokią žinią, godžiai skaitome.

Reikia džiaugtis, kad tokių žinių parūpinimo ėmėsi Lietuvos Nepriklausomybės Tarka. Štai redaktorius turi 4 mašinėlę rašytų puslapių biuletenį, pavadinimą "Lietuvos Naujienų Atranka". Jame jau tų žinių yra, ir pačių naujaujų, atrinktų iš komunistinės spaudos ir girdėtų per Vilniaus radiją.

Biuletenis eisiąs kas savaitę. Ir žinoma, jei tas pažadas bus tesetas, bus daug patarnauta teisingai informacijai apie padėtį Lietuvoje.

Štai pirmajam biuletenio numerį plačiau supažindinta su įvykdytu M. Gedvilio pašalinimu. Tą pranešimą spaudžiame pirmam puslapyje. Kitą vietą pranešta:

"LNA, sausio 20. — Šiandien Londone iš Vilniaus radijo buvo girdėtas Valstybės Saugumo Komiteto atsisakymas į "nelegalioje padėtyje" gyvenančius (t. y., besislapstančius) buvusius "nacių kolaborantus", kurie kviečiami pasinaudoti veikiančiais amnestijos įstatymais.

Rygos spaudoje panašus atsisakymas buvo paskelbtas sausio 11 d."

Ta žinia mums aiškiai sako, kad ir dešimtmėčiui praslinkus po antrosios sovietų okupacijos, Lietuvoje dar yra tiek "nelegalių" gyvenimą vedančių lietuvių, kuriuos reikia šaukti per radiją. Kitaip sakant, reikia klasta prisivilioti ir paskiau ištremti iš Lietuvos, kaip padaryta su visais tais, kurie anksčiau yra paklausę tokių kvietimų.

Ta žinia taip pat patvirtina, kad lietuvių pasipriešinimas, vedant nepaprastai sunkią laisvės kovą, kurioj mirtis tik per stebuklą gali būti išvengiama, dar tebėra nepalaužta.

Neseniai buvo vėl užsiminta apie Lietuvos aukšą, esantį Anglijos banke. Kiek iš tikrųjų to Lietuvos aukso ten yra, nebuvo paskelbta, bet ta suma, vertinant doleriais, gali siekti tarp 3,5 milijonų ir 4,5 milijonų. Tą aukšą Lietuvos valstybės teisėta vy-

riausybė yra paslėpusi Anglijoje, kad jį negalėtų pagrobti krašto okupantai.

Rusai, kaip įmanydami stengiasi tą aukšą išgauti. Net tam tikrus atsisakymus su angliais yra sustabdę už nusavintus anglų piliečių turtus Rusijoje, kaip spaudimą dėl neatiduotųjų ne tik Lietuvos, bet taip pat Latvijos ir Estijos ten esančio aukso. Per visas tas tris valstybes to aukso Anglijoje susidaro virš 15 milijonų dolerių vertės. Taigi grobis vertas dėmesio. Ir nereikia manyti, kad rusai lengvai jo atsisazės.

Rusams pakartotinai keliant pretenzijas į tą aukšą, reikia rimtai apsidaityti, kad žinant anglų minkštumą, pagaliau jiems tas apdelsimas nepavyktų.

Nežinia ką tuo reikalu yra padarę mūsų pasiuntiniai, bet gal nebus perdaug pasakyta, kad jei tuo reikalu buvo aukščiausi padaryti reikiami paaiškinimai, nebus pakenkta, kad bus pakartotinai išdėstyta tik mūsų teisė į tą turtą. Ir išdėstyta ne vien anglams, bet drauge ir amerikiečiams, kurie šiuo atveju mus gali ne tik užtarti, bet ir anglus nuo nepageidaujamų veiksmų sulaukyti.

TORONTO

PREZIDENTO A. SMETONOS MINĖJIMAS

Sausio 29 d. 4 val., Šv. Jono Kr. parapijos salėje, įvyks Prezidento A. Smetonos 12-ųjų mirties metinių minėjimas. Oficialiojo dalyje gen. kons. V. Gylis kalba ir P. Budreikos paskaita. Meninę dalį išpildys solistai: A. Ščepavičienė, Br. Marijošius ir jaunas talentas contro altas V. Žemelytė. Jiems akomponuos muz. St. Gailevičius.

Tikimasi, kad vietos visuomenė savo skaitlingu atsilankymu tinkamai pagerbs šį taurųjį Lietuvos sūnų ir ilgametį kovotoją už mūsų Tautos interesus.

T. S.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso Prospect 8-1717
Rezidencijos Republic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Tėčiad. ir sekmadi. ofisas uždarytas.

Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. oficio ARmitage 6-0161
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center

2336 West Chicago Ave
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad., 10 ryto — 1 p. p. trečiadieniais

12-4 p. p. šeštadieniais.

GARANTUOTI SIUNTINIAI!

Lietuvoje ir j Pabaltijo kraštus, Ukrainon, Lenkijon, Rusijon greičiausiai ir pigiausiai siunčia siuntinius ši firma

J. Kamienski JANIQUE TRADING CO.

1029 Fairfield Ave. (netoli W. 11 St.)
Cleveland 13, Ohio Telef.: CHerry 1-5547

Centrinė firma yra Toronte, Ont.
835 Queen Street West, Toronto, Ont.
ir skyriniai didesniuose miestuose, Kanadoje ir Amerikoje.
Išsiuntimo skyrius yra ir Clevelande.

Klijentų patogumui skyriniai atidaryti:
1162 Broadway Ave., Buffalo 12, N. Y.
Telef.: FI 1272

2314 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.
Telef.: BRunswick 8-6780

Visus mokesčius ir visas išlaidas įp mokama čie vietoje, tat gavėjai krašte jau nieko nemoka.

Už naujas medžiagas imama tikta 50% vertės.

Vises siunčiamas prekes galima įsitrinkti įstaigoje, kuri atidara kiekvieną dieną nuo 12 val. p. p. iki 8 val. vakaro.

KAS IR KUR

• Italų muzikinėje enciklopedijoje, kurios leidžiama nauja laida, lietuviškojo skyriaus bendradarbių - korespondentų yra pakviestas Valteris Banaitis. Daug medžiagos pateikė lietuviškos muzikos pažinimo pagrindinis šaltinis — prof. Žilevičius. Reikalingiems vertimams atlikti, su medžiagos rinkimu susijusiai korespondencijai vesti ir kitiems panašiams darbams materialinės paramos suteikė Lietuvos Nepriklausomybės Fondas. Italų muzikinė enciklopedija yra vienas iš pasaulinio masto pagrindinių šaltinių visų tautų ir laikų muzikinei kūrybai pažinti.

• O. Gerdvilienė, Dirvos skaitytoja N. Zealandijoje, persikelia pastoviai gyventi į Australiją.

• Dirvos bičiulis J. A. Urbonas iš Daytono, ir šiais metais užsąskė Dirvą St. Sarpaliui ir J. Jakščiui Vokietijoje.

• "Semeniškių Idiles", naują Jono Meko poezijos kūrinių, skolinę išleido Aidų žurnalas. Kaina \$1.00.

• "Senas Kareivis Matautis", Jurgio Jankaus pasakojimus apie nepaprastą žemaitį, išleido Terros leidykla. Kaštuoja 3 dol. Gaudama leidykloje ir Dirvoje.

• Skubiai paieškomas Juozas Smilgus, iki 1943 m. gyvenęs 1520 Quarry Ave., Grand Rapids, Mich., o nuo tų metų būk persikėlęs į Clevelandą. Jo ieško giminės ištremti į Sibirą. Pranešti Dirvai.

Mūsų rėmėjai

Prenumeratą pratęsdami Dirvos fondui aukas atsiuntė:

P. Budininkas, Gary	\$5.00
B. Jakaitis, Euclid	1.00
H. Andruska, Brooklyn	1.00
K. Arnastauskaitė, Bayonne	2.00
A. Jurgėla, Brooklyn	1.00
V. Baltrušaitis, Rochester	1.00
K. Krščiukaitis, Dorchester	4.00
S. Nasvytis, Cleveland	2.00
A. Rinkūnas, Detroit	1.00
K. Stundžia, St. Catharines	1.00
J. Rugienius, Detroit	2.00
P. Žilinskas, N. Hollywood	1.00
J. Krygeris, Cleveland	2.00
J. Stimburys, Cleveland	2.00
E. Balceris, Chicago	2.00
A. Burokas, Chicago	1.00
A. Krivickas, Cleveland	0.50
V. Šenbergas, Cleveland	2.00
A. S. Trečiokas, Newark	4.00
L. Garbačiauskas, Toronto	4.50
T. Cirkelis, Woodhaven	1.00
A. Bruškevičius, Sudbury	4.50
K. Bačasauskas, Brooklyn	2.00
V. Griškonis, Detroit	1.00
J. Gelažius, Chicago	1.00
V. Kožukauskaitė, Windsor	2.00
V. Mažeika, Chicago	2.00
A. Rukas, Chicago	1.00
J. Pročys, Chicago	4.00
V. Trumpa, Washington	5.00
J. Lepeska, Cleveland	2.00

Aukotojams tariame nuoširdų ačiū.

• Studijų pertraukos metu š. m. vasario 4-5 d. New Yorke, yra ruošiamos Lietuvių Studentų Sąjungos Studijų Dienos. Tematika: Lietuvos istorinė perspektyva. Paskaitas skaitys Dr. J. Puzinas, Dr. D. Krivickas ir Dr. Girnius. Be to studentų ketvertukas praves bendras diskusijas lietuviškų vertybių klausimu.

Seštadienio vakare įvyks viešas meno ir literatūros vakaras. Atvykstantieji studentai iš svetur dėl nakvyinės praneša kol. S. Novickiui, 630 Westminster Rd., Brooklyn 30, New York, tel. UL 9-2314.

• 16-to Vasario gimnazijai paremti Detroite papildomai buvo surinkta 28 doleriai. Po \$3.00 aukoj, J. Rėkasiūs. Po \$2.00 — J. Lekas, P. Vaitiekūnas, Gaudušas, V. Mingėla, V. Ruseckas, Ig. Skirgaila, K. Seputa, J. Orenas, A. Musteikis. Po \$1.00 — Alf. Bražėnas, M. Kasevičienė, V. Staškevičius, E. Valuntis, Iz. Petrauskas, H. Zaporackas ir J. Aukas rinko A. Musteikis.

DETROIT

DARIAUS-GIRENO KLUBAS

D. G. klubas atidarė banke (The Detroit Bank) klubo namų fondo sąskaitą. Šiems pinigams tvarkyti yra išdirbti ir susirinkimo patvirtinti nuostatai. Pagal šiuos nuostatus pinigai gali būti panaudoti tik tų asmenų sprendimu, kurie tuos pinigus sudėjo. Tik šie asmenys sprendžia kokie namai, kur ir kada bus perkami ar statomi.

Pagal sudėjusiųjų asmenų nutarimą pinigams iš banko išimti reikalingi trys Klubo Valdybos narių parašai: pirmininko, sekretoriaus ir finansų sekretoriaus. Kam idomu, šiais nuostatais mulkiau susipažinti — valdyba visuomet pasirengusi duoti informacijų. Klubo valdyba pradeda skelbti asmenis, kurie pagal pasizadėjimus, ar be jų pinigų jau įmokejo. Šie pinigai įnešti į specialią namų fondo sąskaitą, kuri yra visai atskira nuo bendrosios klubo sąskaitos. Bendrojo klubo sąskaitoje yra virš 400 dolerių.

Iki 1956 metų sausio mėn. 12 dienos gauta ir įnešta banke į klubo namų fondo sąskaitą:

Po \$100.00: Atkočaitis Algis, Atkočaitis Jonas, Gaivelis Vincas, Jocys Vacys, Karalius Jeronimas, Kavaliūkas Valentinas, Malinauskas Stasys, Meskauskas Juozas, Mikalauskas Valer., Navickas Benius, Pakalniškis Alfonsas, Paškauskas Jonas; Pašukonis Antanas, Perminas Viktoras, Pešekas Leonardas, Pucys Algis, Petrauskas Antanas. Petrulis Algirdas, Purvinis Kazys, Simonaitis Adolfas, Sidagis Jurgis, Taparauskas Bron., Viršila Pranas.

Iš pažadėtų \$100 dabar įnešė: Dalindavičius Yt. \$60.00, Končiūnas Vytautas \$20.00, Petrauskas Vladas \$55.00, Ogilvis Vytautas \$50.00.

Įnešusius pinigus D. G. Klubas valdyba nuoširdžiai dėkoja. Pasizadėjęs jie ir nepasizadėjęs, kurie prijaucia šiam tikslui, kviečiami talkon. J. Paškauskas — 1473 Junction, Detroit 9, Mich. VI 2-2478 priima pinigus ir išduoda oficialius dokumentus.

Užbaigdamas 1955-tuosius metus klubas paukojo Detroito Sporto Klubui "Kovas" \$20.00 ir Detro. Skautų Tuntui "Baltija" \$15.00. Savo lydraščiuose D. G. klubas linki jaunimui tobulėti, grūdintis ir ruošis Lietuvos laisvės kovai.

V. Perminas, D. G. Klubas Valdybos įgaliotas

NEPRIKLIAUSOMYBES ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Šiais metais Nepriklausomybės šventės minėjimas Detroite

įvyks vasario mėn. 19 d. 3 val. po pietų Western High School salėje. Minėjimą ruošia Detroito Lietuvių Organizacijų Centras.

SKAUTŲ RĖMĖJAI

Keletos artimų skautų bičiulių ir rėmėjų bei ps. A. Banionio iniciatyva, pavieniai skautų rėmėjai norima suorganizuoti į draugiją. Steigiamasis skautų rėmėjų susirinkimas įvyks šių metų sausio mėn. 29 d. 3 val. p. p. Tarptautiniam Institute. Iniciatorių vardu kalbės gen. Jonas Černius iš Flint, Mich. Paskiri rėmėjai kviečiami tame susirinkime dalyvauti. Bus rodomi vaizdai iš skautų gyvenimo ir informuojama apie skautų organizacijos veiklą.

*

Paskutiniam priešų užgavėnių šeštadienyje, šių metų vasario mėn. 11 d., Baltijos ir G a b i j o s skautų-čių tūntai numato suruošti vakarą-laužą visuomenei.

IS BALFO 76-TO SKYRIAUS VEIKLOS

Sausio mėn. 8 dienos susirinkime valdybos nariai darė pranešimus apie Balf 76-to skyriaus 1955 metų veiklą. Praėjusiais metais skyrius pakartotinai pravedė narių verbavimo ir rūbų rinkimo vėjus, surengė gegužinę ir du vakarus, įvykdė viešąją rinkliavą Detroito ir Hamtramcko gatvėse ir talkininkavo darbo ir butų garantijų sudaryme.

Nario mokesčio skyrius surinko \$538, įtraukdamas savo narių skaičių ir 9 organizacijas. Rūbų praėjusiais metais surinkta 3050 svarai.

Didžiausias pajamas skyriui davė viešoji rinkliava, būtent, 4,697.51 dol.; iš parengimų gauta 1,110.08 dol. pelno ir kitomis progomis suaukoto 120.56 dol. Viso skyrius 1955 metais, ne-skaitant nario mokesčio, turėjo 5,928.15 dol. pajamų. Panaudodamas dalį pinigų, perimtų iš 1954 metų, skyrius persiuntė Blaf Centru 5,970.00 dol., rūbų persiuntimui išleido 80.94 dol., pašalpoms — 25.00 dol. ir įvairiems kitiems reikalams — 33.67 dol.; viso išleista 6,109.61 dol. Likutis 1956 m. sausio 1 dienai — 153.78 dol.

Skyriaus pirmininkė E. Paurazienė pareiškė padėką visiems aukotojams ir bendradarbiams.

V. St.

NEW YORK

NEW YORKAS TREMTINIŲ ŠALPAI SUAUKOJO APIE \$10,000.00

Iki šiol, skaitant ir parengimo pelną, Didžiojo New Yorko lietuvių vėjus metu suaukoto \$9,766.44 likusiems Vakarų Europoje tremtiniais šelpiti. Vienas kitas pavėlavęs aukotojas atsiliepia dar ir dabar, todėl neabejotina, jog galutina šio vėjus suma bus nemažesnė \$10,000.00.

I aukotojų buvo kreiptasi laiškais. Tokių laišku iš viso pasius-ta 4000. Aukas prisiuntė tik 1,000 lietuvių arba tik 25% tų, į kuriuos buvo kreiptasi. Taigi tenka skaityti, jog kiekvienas aukotojas vidutiniškai yra davęs po \$10.00 aukų šalpos reikalams.

Nors New Yorko lietuvių kolonija nėra pati didžiausia, bet ji pirmąją prieš kitas gausnes lietuvių kolonijas aukomis tremtinių šalpai.

Šią BALFO rinkliavą pravedė ir jai vadovavo tam reikalui sudaryta Vėjus vladība į kurią įėjo: kun. A. Račkauskas, J. Avizienis, J. Janulevičienė, inž. P. Kunigėlis, A. Reventas, dr. A. Skėrys ir A. Sodaitis. Talkininkavo vėjus komitetas ir BALFO įstaigos štabas.

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams bilietus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos skaitymas	2.00	Milžino pauksmė	2.50
V. Minkūnas		Balys Sruoga	2.50
Anoj pusėj ežero	1.50	Mėnuo vad. medaus	2.50
P. Andriūšis		N. Mazalaitė	2.50
Aukso kirvis	2.50	Naktys Karališkuose	2.00
Juozas Svaistas		L. Dovydenas	2.00
Apie laiką ir žmones	2.50	Ora pro nobis	4.00
J. Alstis		J. Gliuda	4.00
Audra žemaičiuose	2.20	Orfėjaus medis	3.00
Vl. Andriukaitis		A. Nyka-Niliūnas	3.00
Atlaidų pavėsy	4.00	Pažemintieji ir nuskriaustieji	2.50
P. Abelkis		F. M. Dostojevskis	2.50
Aukso ruduo	1.25	Po Tėvynės dangum	2.00
M. Vaitkus		Žodžiai vytės Nemunėlio.	
Būdas Senovės Lietuvių...	4.00	Paveikslai V. Augustino	2.00
Sim. Daukantas		Pragaro pošvaistės	3.50
Būkite sveiki	2.00	V. Alantas	3.50
Dr. S. Biežis		Pirmas rūpestis	2.00
Baltasis Vilkas	1.00	Jurgis Jankus	2.00
K. Binkis		Pietų vėjelis	1.00
Balutis	1.50	Vytė Nemanėlis	1.00
J. J. Bačiūno leidinys		Paklydę paukščiai I	2.20
Burjavišas ir jūrininkystė	2.00	Jurgis Jankus	2.20
B. Stundžia		Paklydę paukščiai II	2.00
Cezaris	2.00	Jurgis Jankus	2.00
Mirko Jelusić		Pietų kryžiaus padangėje	4.50
Didžioji Virėja	6.00	Sudarė Gaučys	2.00
V. Varnienė		Paskutinis Prūsų sukilėlis	2.00
Didžioji kryžkelė	2.00	M. Springborn	
B. Brzdžionis		Petras Širovokas	2.70
Duktė	2.40	Juozas Svaistas	2.70
Alė Rūta		Po raganos kirviu	1.50
Daktai ir nuorūkos	1.00	Jurgis Jankus	1.50
Leonardas Zitkevičius		Pabučiavimas	1.50
Don Kamilius mažasis pasaulis	2.50	J. Grušas	1.50
Guareschi		Rytų pasakos	3.00
Didžiosios atgailos	3.50	V. Krėvė	3.00
R. Spalis		Raudoni batukai	1.50
Doleris iš Pittsburgho	0.80	Jurgis Savickis	1.50
Stepas Zobarskas		Sudie, pone Čipse	0.75
Eldorado	1.80	James Hilton	0.75
J. Svaistas		Strėie danguje	2.00
Gyvačių lizdas	2.60	Henrikas Radauskas	2.00
Francis Mauriac		Saulės Takas	3.50
Gimdytoja	1.75	Nelė Mazalaitė	3.50
Francis Mauriac		Šilkai ir vilkai	1.00
Gabijs, literatūros metraštis	6.50	Runcė Dandieris	1.00
Gintariniai vartai	2.00	Senųjų lietuviškų knygų istorija	3.00
N. Mazalaitė		V. Biržiška, kiet. virš.	3.00
Gyulių ūkis	1.00	papr. virš.	2.00
George Orwell		Saulutė debesėliuos	1.50
Giesmė apie Gedimį	2.00	L. Zitkevičius	1.50
B. Sruoga ir V. Petravičius		Sventieji akmenys	2.00
Jaunai inteligentei	1.25	Faustas Kirša	2.00
V. Andriukaitis		Šventoji Lietuva	3.00
Kryžkelės	3.50	Jurgis Savickis	3.00
A. Vienuolis		Teresė Neumanaitė	3.00
Kaimynai	2.50	J. Burkus	3.00
J. Paukštelis		Tipelis	
Kaip jie mus sušaudė	1.80	Trumpa diena	4.00
J. Petraitis		Alė Rūta	3.00
Kuprelis	2.00	Pulgis Andriūšis (iršta)	3.00
Ignas Seinius		Tomas Nipernadis	2.50
Kelias ir kryžkelės	2.50	August Gailit	2.50
Putinas		Tarp pelių ir vyrų	1.25
Kon-Tihi,	3.75	John Steinback	1.25
Thor Heyerdahl		Užgesęs sniegas	2.50
Kaimiečiai		Alojas Baronas	2.50
V. S. Raymond I-II-III-IV	po 3.00	Ugnies pardavėjas	1.00
I ir II dalis	po 3.50	Balys Rukša	1.00
III ir IV dalis		Uždraustas stebukas	2.60
Kudirkos raštai	5.00	Stasys Būdas	2.60
Loreta	1.80	Užuovėja	3.50
Stasys Būdas		M. Katiliškis	3.50
Kregždutė I	1.50	Vanagaitis	2.00
A. Rimkūnas		monografija	1.00
Kregždutė II	2.75	Valerijono lašai	1.00
A. Rimkūnas		Dr. S. Aliūnas	1.50
Kiškečio vardinės	1.50	Vilnius Lietuvos gyvenime	1.50
Stasys Dziugas		Dr. A. Šapoka	1.00
Lietuvos pinigai	5.00	Vėlykų pasakos	1.00
Juozas K. Karys		N. Butkienė	0.75
Lietuva	2.75	Vyturėliai Laukuose	1.25
A. Bendorius		Vikt. Šimaitis	0.75
Laškai žmonėms	2.00	Trylika nelaimių	1.25
G. Papini		R. Spalis	1.25
Moters širdis	2.60	Vaių knygelė	1.80
Guy de Maupassant		M. Valančius	1.80
Lyrikos kraitis	5.00	Varpai skamba	2.50
Medžio raiziniai	2.50	Stasys Būdas	2.50
Ign. Končius		Žemaičių krikštas	2.50
Mikuckis		P. Abelkis	2.50
		Žemaitis nepražus	
		Balys Sruoga	

VAKAROJIMAS ŠEIMOJE

16 Vasario

L. ČEPIENĖ

Kiekviena šalis turi dideles istorines šventes. Jose daug triukšmo, žibėjimo ir iškilmingumo.

Atgyja ir mūsų tėvynės meilė istorinius įvykius prisimenant. Atgyja gerėjimasis tautos didvyriais. Didžiavimasis savo tėvyne, kyla noras išryškinti savo krašto savybes savyje ir aplinkoje.

Dainius kūrta naujas dainas. Muzikas išsilieja muzikoje. Dailininkas — paveikluose. O eilinis žmogus visa tai semia ir džiaugias:

"Tėvyne Lietuva, meilesnė už sveikatą! —
Kaip reik tave branginti, vien tik tas pamato,
Kas jau tavęs neteko. Nūn tave vaizduoja
Aš ilgesy grožiu sujaudintas tavuoju."

(Ad. Mickevičius
"Ponas Tadas")

Be džiaugsmo ir pasigerėjimo meilė tėvynei nuryti kaip neleistomas darželis.

Atnešes laisvės žydėjimą Lietuvai, Vasario mėnuo, pražydo žiedu — 16 Vasario švente. Kad pasklistų šio žiedo ryškiosios spalvos, kad padvelktų darželio gaivumas, kad nublėstų nakties šešėliai Vasario šešioliktąją, reikia ir meilės, ir darbo.

Kaip ir kasdien. Kada palai komos savojo krašto tradicijos, puoselėjama savoji kultūra. Tada pagarba ir dėkingumas svečiai žemei nekludo tęstis į Baltijos krantus ir ten jaugti. Nors mintimis, nors širdimi.

Gražūs ir didingi įspūdžiai ir smagumas patirtas namie ar jaunimo ir bendruomenės parengimuose, padės apsispręsti ir suprasti kas yra sava ir svetima. Juk "garbė yra svetimomis kalbomis kalbėti, bet gėda savosios gerai nemokėti".

Paprastai, sulaukę 16 Vasario sakome, jog mylime tėvynę ir

einam į iškilmingus minėjimus. O namo sugrįžę randame bespalvę ir bereikšmę buto kasdienybę. Be žymių, kad yra šventė. Gražiausia, spalvingiausia, reikšmingiausia tautos gyvenime.

Prisimenant savo vaikystę. Nepamirštami įspūdžiai 1920 metų, kada 16 Vasario išvakarėse buvo rišami kaspinėliai ir siuvalės rozetės. Jais pasipuošę gatvės žygiuojantieji pareigūnai. Įvairūs parodo tvarkdariai.

Karių ir gaisrininkų dūdų orkestrai paryškino šventės iškilmingumą grodami ritmingus maršus. Žygiuojančių kojos atrodė pačios kyla. Turgaus aikštėje papuošti balkonai. Kilimais, vainikais ir vėliavomis. Iš jų kalbėtojai sakė prakalbas. Iškilmingai ir ilgai. Miesto burmistro rozetė buvo pati didžiausia.

Tai buvo nepaprasti įspūdžiai vaikui, grįžusiam po pirmojo pasaulinio karo iš svetimos šalies į savo kraštą. Ir kildavo tada noras surinkti tą visą kaspinuotą ir orkestrą garsuose sutelktą grožį, nubėgti pas paliktus draugus ir džiaugsmingai sušukti: "Va, kokia graži mano tėvyne!"

Nepamirštami įspūdžiai ir iš vėlybesniųjų metų. Iš Kauno 16 Vasario iškilmių, Karo Muziejiaus sodelio. Invalidų maršas, aukuro dūmai ir giesmė visad išspausdavo ašaras ir nuteikdavo tylai...

Žygiuojanti kariuomenė ir šiaulių Sąjunga sukeldavo stiprų saugumo jausmą. O žiburiuose mirganti Laisvės Alėja, rogutės, skambalukai ir trispalviai kaspinai papuošti arkliai, apsupdavo kokių tai džiaugsmingu virpesių.

Visa tai grįžta kasmet prisiminimuose, skaudžiai paliečia nutrauktą siulą...

Tačiau motina, toji nepailstanti verpejėlė, jamžinta Vargo Mokyklos skulptūroje, nutrauktą siulą riša. Kad ir savo ašaromis nuteikdami šventiškai puotai.

vilgydama. Riša ir verpia toliau. Ir audžia, vaikių spalvų raštą tėvynės takeliams pažinti.

O pažinusi, pamilti. Džiaugtis ir gerėtis. Ir vis tikėti laisvės žydėjimą, kuris pražydo žiedu Vasario šešioliktosios šventėje.

Pasiruošimas

Reikia ruoštis iš anksto. Jauniesiems parenkami eilėraščiai. Apsčiai jų rasime vaikų ir jaunimo laikraščeliuose. Didėnieji išmoka ir dailiai paskaityti ar pasakyti kokį apsakymėlį. Kad ir parinkus iš "Eglutės" V. Čižūno "Tokia buvo Lietuva". Vaikų kūrybos rašinėlis ar eilėraštis ar atsiminimai iš gyvenimo Lietuvoje šia proga puikiai tinka.

Tie vaikai, kurie mokosi muzikos, teparuošia lietuviškos muzikos koncertėlį, liaudies dainų ir kt.

Lietuviškų raštų rinkinys, Lietuvos vaizdų albumas papuoštas savo darbo viršeliais, papildys 16 Vasario namų parodėlę. Čia išdėliojami daiktai ir atsivežti iš Lietuvos. Tegul atskleidžia savo praeitį krautinę lino staltiesę, rankšluostis, skara. Tegul prabyla ir lietuviškų pinigų rinkinys, pašto ženklai, išsaugota piniginė, fotografijos, gal ir knygos. Ir gintarai, o gal ir Lietuvos žemės maišelis, o gal ir keli likę degtukai... ir juodos duonos putelės.

Vieną kartą, savo vaikiškų drabužėlių kišenėje, vaikas rado akmenėlį.

Sauksme: "Iš Lietuvos?" buvo ir džiaugsmas, nuostaba ir smalsumas.

Akmenėlis ėmė kalbėti... Vaikas parašė pasaką. Dėžutėn sudėti akmenėlis ir pasaka kasmet laukia savo šventės — 16 Vasario parodėlės.

Kokios įtakos daro rūbai žmogaus nuotaikai ir laikysenai visi gerai žino. Mėlynieji "dun-garees" ir sekmadienio eilutė keičia vaiko elgseną kaip burtai.

Pagerbdami savo tautos šventę apsiengiamie tvarkingai ir gražiai. Tautiniai rūbai, austinės juostos, gintarai pasirodo visu savo grožiu ir turtingumu. Keldami mus į kunigaikščių menes, nuteikdami šventiškai puotai.

Kokios įtakos daro valgiai įvairias šventes švenčiant nereikia nei sakyti. Ar galime įsivaizduoti Kūčių valgius Velykų pusryčiams? Ar Velykų pusryčius — Kūčių vakarienei? Jokiu būdu.

Valgiai kalba, išryškindami šventės mintį, sudarydami ir nuotaiką. Ruošdamos 16 Vasario vakarė, iš anksto pagalvokime, kokie valgiai ir kaip paruošti tikti šiai šventei. Kad ir neturime nusistovėjusios tradicijos 16 Vasario stalui, kaip kad Kalėdos ir Velykos turi, tačiau lietuviškų valgių pateikimas, atrodo, ir būtų šios dienos valgiaraštis, kuriame netrūktų pusryčiams virtinių, pietums — lietuviškų dešrų ir vakarienei — žąsies ir alaus.

Buto sutvarkymas ir papuošimas sudaro tąją aplinką, kuri tyliu būdu veikia. Tiek švara, spalvomis ir grožiu, tiek savo individualiu charakteriu, ryškina šventės mintį. Buto dydis, vaizduotė ir skonis, o taip pat ir visos šeimos bendradarbiavimas, gali sukurti tikrą trispalvę pasaką. Iš vėliavėlių, kaspių, ir lempučių šviesų. Iš gėlių ir pušų šakelių. Juostų, gintarų ir lietuviškų audinių.

Tegul džiaugiasi jauno ir seno akys sodžias menu, atkurtu tremtyje tėvynės ilgesio valandomis, 16 Vasario diena papuošta.

Programa. Pusryčiai, pamaldos ir pietūs. Popietė skiriama vizitams. Aplankomas tautos savanoris, knygnešys, rašytojas, nusipelnęs Amerikos lietuvis. Aplankomi kapai, didvyrių paminklai, Tautos Sodeliai, kunigaikščių ar tautos patriarchų biustai.

Rašomi laišukai, pasveikinimai žymiesiems veikėjams, kariuomenėje tarnaujantiems lietuviams jaunuoliams, ligonims ir našlėms.

Tegul 16 Vasario diena būna tautos meilės ir draugiškumo šventė.

(B. d.)

Patar! kaimynui
prenumeruoti
DIRVA!

VOKIETIJA

LUEBECKO VARGO MOKYKLA

suruošė Kalėdų eglutę su gražia ir įdomia programa: vaidinimėliu, tautiniais šokiais, dainomis ir deklamacijomis. Kalėdų eglutėje dalyvavo per 100 Lubecko gyvenančių lietuvių vaikų. Buvo nemažas skaičius ir suaugusių.

Po meninės dalies Kalėdų se-nelis apdovanojo vaikus saldumynais, vaisiais ir kita. Už materialią pagalbą Lubecko lietuvių yra labai dėkingi BALFui, kuris parėmė finansinai.

Lubecko Vargo mokyklos mokiniai nuoširdžiai atsisveikino su savo mokytoju ir Vargo mokyklos vedėju P. Lichutinu, kuris iš-emigravo į JAV.

Lubecko Vargo mokyklos vedėjas pareigas laikinai perėmė P. Labanauškas, kuris su E. Kalvaityte, Lubecko Vargo mokykla ves toliau.

DIRVA

LAUKIA

JOSŲ TALKOS!

here's the reason

no other American Beer tastes like Stroh's!

AMERIKOJ VIENINTELIS UGNIM VERDAMAS ALUS

(Verdamas iki 2000 laipsnų.)

Dvylikoj bilgančių varinių puodų verda Stroh's alus prie 2000 laipsnių, kad duotų geriausį skonį. Ugnim virimas duoda lengvesnį, troškintą, gaivinantį Stroh's skonį, su kuriuo joks kitas Amerikos alus negali lygintis.

Jums patiks

Stroh's

Jis sviesesnis!

Dabar už vietines kainas!

No other American beer tastes like Stroh's, because no other American beer is brewed like Stroh's

AUKAS -- AMAZONĖS DŽIUNGLIŲ SIAUBAS

ANT. BARČIUS

Daug ekspedicijų padėjo galvas...

Turbūt vienas iš mažiausia ištirtų ir paslaptinčiausių pasaulio kampelių yra Amazonės baseino džunglės. Dar ir šiandien mokslininkai tebesiginčija dėl Amazonės ištakos, nes iki šiolie nepavyko nustatyti iš kur tą milžinišką upę prasideda, o tuo labiau dar neišaiškino kas to baseino neaprepiamuose plotuose gyvena. Bet koks, kad ir gerai pasiruošusių ekspedicijų smalsumas, beveik visais atsitikimais buvo žiauriai nu-
baustas — už jį sumokėjo savo gyvybėmis.

Daug visokių genčių gyvena tose paslaptingoje džunglėje. Lakūnai, skraidą komercinėse linijose per tas džungles, pasakoja, kad matę visai baltų ir net šviesiaplaukių nuogų žmonių. Kas jie, iš kur atsirado, ar jie nežinomos rasės indėnai, o gal prieš šimtmečius į laukinius išvirtę baltieji? Bet tai yra paslaptis, kurios sužinojimas dar daug gyvybių kaštus smalsuoliams mokslininkams.

Bet dar labiau negu mokslininkai, į tas paslaptingasias džungles veržiasi jau keli šimtmečiai visokių krikščioniškų religijų, pradedant katalikais ir baigiant visokiomis protestantų sektomis, misijonieriais. Jūs vilioja naujos, primityviškos avelės, kurias nori išmokyti mūsų religijų, mūsų civilizacijos ir visokių kitokių mandrų...

Prieš šimtmečius "conquistadores", lydimi katalikų vienuolių, kardu ir ugnimi krikštijo primityviškus ir taikingus indėnus visose Pietų Amerikoje. Šimtai tūkstančių, kurie

nenorėjo atsisakyti savo tėvų tikybos, buvo iškersti ir sudeginti ant laužų. Tie, kurie suskubo, pasitraukė į džungles, kur jų nepasiekia jokia civilizacija ir jos skelbiamos tikybos.

Per šimtmečius, kad ir kaip primityvūs būdami, jie įsisaugonino iki paskutinio kraujo lašo, kad visos nelaimės jiems ateina iš baltojo žmogaus ir dėl to su juo kovoja visomis jiems suprantamomis priemonėmis — žudymais ir bėgimu.

Spėjamos Amazonės ištakose, kurios nuo Ecuodoro sostinės Quito yra nutolusios tiksliai 200 ar kiek daugiau kilometrų oro linija, gyvena daug visokių rasių indėnų, iš kurių yra žinomos chivari, ašuri, saparo ir... aukas. Chivari ir kitos gentys yra gana taingos ir, nors tik pavieniais atsitikimais leidžiasi apkrikštyti ir civilizuoti, tačiau palaiko santykius su baltaisiais. Kai kurių jų giminių vadaai ateina į cukraus plantacijas pasiūlyti darbo jėgos ir susitarus, kad kiekvienam darbininkui, po 3-4 mėnesių sunkaus darbo, duos po seną pistoletą, ar šautuvą iš Napoleono laikų, atsiveda kelis šimtus nuogiukų. Ir jie dirba, maitindamiesi tuo, ką duoda džunglės ir jose gyvendami, kad po kelių mėnesių, "apsiginklavę" galėtų vėl laisvi lankstyti po neaprepiamas džungles. Jų negloba ne UNO žmogaus teisių deklaracijos, ne profesinės sąjungos ir jie nerašo jokių skundų. Niekas apie juos nežino, net ir tas plantacijų savininkas, kuris ištisus metus ūlia-voja Paryžiaus kabaretuose...

Baisi tragedija

Tačiau apie juos pasaulis sužino, kai su jais kas nors bando sueiti į pažintis.

Prieš trejetą mėnesių penki amerikiečiai evangelikų misijonieriai užsispyrę sueiti į bičiuliškus santykius su pačiais narsiausiais ir žiauriausiais Amazonės indėnais — aukais. Su savo mažu lėktuviuku pora kartų buvo nusileidę Curaray upės, kuri yra intakas Napo upės ir kuri yra intakas didžiosios Amazonės, papildymuose. Porą indėnų juos draugiškai sutiko, priėmė jų dovanas ir net jiems dovanojo papūgą ir džiovintos mėsos. Vienas net sutiko lėktuvu pavažinėjamas.

Š. m. sausio 8 d. penki jauni vyrai, visiškai pasitikėdami indėnų gerais norais, vėl nusileido tos upės pakraštį. Ir tai buvo paskutinė jų pažintis su aukais. Jau rytojaus dieną TOA (Transportes Orientales Aereos) lakūnas iš savo avionetės nustatė, kad prie sunaikinto lėktuvo guli du lavonai, kiaurai pervirti jietimis. Ir jau kitą dieną atskrido iš Panamos bazės du JAV kariniai lėktuvai ir su savim atsivežė helikopterį. Ecuodoro kariniai lėktuvai iš bazių Arajuno ir Shell-Mera, kurios nuo įvykio vietos yra nutolusios 30-40 km. saugojo benusileidžiantį helikopterį, kurio vargiais negalais nusileido siaučiant tropikaliniam lietuvi. Ir jo įgula pamatė baisų vaizdą: visi penki amerikiečių misijonieriai gulėjo netoli sunaikinto lėktuvo negyvi, kurių keturi kiaurai pervirti jietimis, o penktas sukapotas mačetėmis.

Jau rytojaus dieną atskrido ir amerikiečių žurnalo Life fotografas, kuris padarė kelis šimtus nuotraukų.

Tuo pačiu metu, jau sausio 9 d. iš Arajuno bazės buvo pasiųstas 11 vyrų gerai ginkluotų ir patyrusių patrulių, kurie po dviejų dienų įtempto žygiavimo pasiekė įvykio vietą lygiai tuo pat momentu, kada nusileido helikopteris.

Palaidojo tuos penkis drąsius ir neatsargius vyrus toje pačioje vietoje, kur žuvo ir pastatė ant bendro kapo paprastą kryžių, su angliškais ir ispaniškais užrašais, o tuo metu iš skraidančių amerikiečių ir ekvadoriečių karinių lėktuvų krito puikiausių tropikinių gėlių vainikai. Netoliese esančioje Shell-Mera bazės evangelikų bažnytelėje meldėsi ir raudodo penkios jaunos našlės ir aštuoni kūdikiai....

Aukas nenori pažinti baltųjų

Mano bičiulis, pasitraukęs iš kariuomenės, buvęs Ekvodoro armijos kapitonas, ilgus metus ėjo tarnybines pareigas tose srityse, kuriose baigiasi civilizacija. Užvertęs laikraštį, kuris sieksniniais straipsniais aprašė įvykį tarė:

— Viskas netiesa. Tie jauni vyrai, kurie nutarė susibūliuoti su baltaisiais aukais, buvo ypatingai neatsargūs. Jie buvo per daug naišvūs tikėdami taip greitai suėję su tais laukiniais į geras santykius. Aš, kuris veik visą gyvenimą praleidau santykiuodamas su Amazonės laukiniais, negirdėjau nė vieno atsitikimo, kad ne tik baltasis, bet ir kitos genties indėnas, būtų kada nors susibūliavęs su koku nors aukais. Jiems mirties bausmė yra uždraustos tokios bičiulystės, nes kiekvienas žmogus, kuris valgo druską, yra jiems mirtinas priešas ir jį turi nužudyti, o jei negali, tai pabėgti nuo jo. Tie vyrai neturėjo būti tokie naišviški ir galvoti, kad per trumpą laiką jie laimėjo aukų drauginumą. Jų pirmos pažintys su aukais, mano nuomone, buvo apsirikimas, nes tai nebuvo aukas, o kita gentis, kuri spekuliatyviniais tikslais, norėdama gauti dovanų, apsimetė aukais.

Aukas išskerdė visą kaimą

— Dar prieš 12-13 metų, — kalbėjo toliau kapitonas, — anglų bendrovė Shell šiose

srityse ieškojo žibalo versmų ir įsteigė savo operacijoms bazę, kuri ir šiandien vadinasi Shell-Mera. Vykdydama savo darbus, ta bendrovė su savo gerai ginkluotomis sargybomis vis giliau veržėsi į aukas teritoriją ir turėjo su jais daug kruvinių susidūrimų. Tada aukas matomai pradėjo galvoti, kad juos nori visiškai sunaikinti ir vieną rytą (aukas niekada nepuola naktį, nes bijo "piktųjų dvasių"), keli šimtai aukų puolė Shell bazę. Jos negausiems gynėjams nepadėjo nė šautuvai, nė kulkosvydžiai ir visus iki vieno išskerdė. Tada Shell bendrovė reikalavo iš vyriausybės, kad leistų tas sritis, kuriose aukas trukdė darbą, bombarduoti iš lėktuvų. Bet vyriausybė nesutiko ir bendrovė nutarė perkelti savo veiklą į kitas sritis.

— Tačiau, — pridūriau aš, — gal reikėtų imtis kokių priemonių prieš juos, nes jie yra pavojus kaimyniniams kolonistams.

— Aukus skaito save jo teritorijoje vieninteliu šeimininku, — kalbėjo kapitonas. — Jis nieko nepuola už savo teritorijos ribų, tačiau nieko neįsileidžia į ją. Jis nenori nieko iš balto žmogaus ir nori, kad jį paliktų ramybė. Jis net nesistengia, kaip kiti laukiniai, įsigyti šaunamo ginklo, nors panikiškai bijo šūvio. Jis turi jau šimtmečiais tiksliai du ginklus: jietį, apie 3 metrų ilgio, padarytą iš labai kieto medžio ir jos galas iš adatos smailumo nugalasto kaulo ir lanką su užnuodytom vilyčiom. Tuos du ginklus jie vartoja taip meniškai, kad jais per kelias dešimtis metrų pataiko į monetą, o paleista jietis visada kiaurai perveria žmogų. Tat man neatrodo patikėtina tvirtinimas, kad jie priėmė iš misijonierių dovanas ir dar tokias, kokių jam visai nereikia: marškinių, aliuminijaus puodų. Kam jiems marškiniai, jei jie visą amžių laksto nuogi, tiek vyrai, tiek moterys, o valgio jokio neverda, nors moka užkurti ugnį. Maitinasi džiovinta mėsa ir vaisiais.

(Bus daugiau)

UŽDĖTOS PAREIGOS, BET IŠNAUDOKIME IR VISAS TEISES

Naujųjų ateivių, lietuvių audringo gyvenimo dar vienas lapas užverčiamas. Priverstinis išsiskyrimas su Tėvyne, dvasinis ir medžiaginis skurdas Vokietijos stovyklose ir sunkūs pirmieji žingsniai šiame krašte baigiasi Jungtinių Amerikos Valstybių pilietybės priėmimu.

Didelė dauguma naujųjų ateivių jau priėmė šio krašto pilietybę. Likusių dauguma netrukus įsipilietins, o po metų — kitų čia nedaug besutiksime lietuvių, kurie būtų ne Amerikos piliečiai.

Greitesnio sprendimo, bet siauresnio galvojimo žmonės skuba naujuosius Amerikos piliečius nurašyti Lietuvai į nuostolius. Esą, pilietybės įsipareigojimai anuliuoja betkurią pastangą ir galimumus dirbti senosios tėvynės naudai. Toks galvojimas yra neteisingas, o lietuviškam reikalui nenaudingas. Juk senieji lietuviai, būdami Amerikos piliečiai, yra suteikę Lietuvai neįkainojamą pagalbą, atstatant jos nepriklausomą gyvenimą. O ir šiandien, kas gali nevertinti jų pastangų kovoje dėl Lietuvos išlaisvinimo? Kita vertus, matome kiek daug lietuvių, naujųjų ateivių, dar nepriėmusių Amerikos pilietybės, buvo ir tebėra abejingi lietuviškam reikalui. Tad ir naujieji Amerikos piliečiai turėtų būti vertinami Lietuvai ne pagal pilietybės požymį, bet pagal jų darbus. Tačiau ir taip reikalą vertindami, turėtume nepamiršti, kad lietuvis gali būti pilnai naudingas Lietuvai tikrai gyvendamas ir dirbdamas savo krašte.

Kaip kiekvieno krašto, taip ir J.A.V. įstatymai piliečiui uždėda tam tikras pareigas ir suteikia tam tikras teises. Netenka abejoti, kad naujieji ateiviai garbiną atlikę savo pareigas juos priglobusiam kraštui, būdami geri piliečiai, kokiais visą laiką yra buvę ir tebėra senieji lietuviai ateiviai. Tenka tik pagaiduoti, kad lietuviai pilnumoje pasinaudotų ir visomis jiems įstatymų suteikiamomis teisėmis. O šių teisių lietuvių širdžiai artimiausia — teisė kovoti už savo gimtojo krašto — Lietuvos išlaisvinimą, jos valstybinio ir ūkinio gyvenimo atstatymą, lietuvių uždavinys išlaikymas.

Jungtinės Amerikos Valstybėse, šioje didžiosios laisvės ir demokratijos šalyje, piliečių tautiniai aspektai netik nevaržomi, bet dar moraliai, o kartais ir materialiai, paremiami. Visos tautinės grupės šia laisve plačiai naudojasi, tad nuoseklu laukti, kad ir lietuviai, priėmę Amerikos pilietybę, nepasitrauks iš kovos lauko dėl lietuviško reikalo, bet pasirėmę gautosios pilietybės užovėja ir teisėmis, dar energingiau ir pasekmingiau įsijungs į šią kovą. O žvelgiant į senosios kartos Amerikos lietuvių atliktus ir tebeatliekamus darbus Lietuvos ir lietuviškumo labui, yra rimto pagrindo laukti, kad Amerikos pilietybės priėmimas šią kovą netik suaktyvins, bet padarys ją žymiai sėkmingesnę.

Viena svarbiausių pareigų, skiriamų demokratinės valstybės piliečiui, yra balsavimo pareiga. Pareiga aktyviai dalyvauti renkant aukštesnius ar žemesnius pareigūnus į valstybės valdžią: įstatymų leidžiamąją, įstatymų vykdomąją ir teisimą. Ši pareiga eina lygiagrečiai su teise burtis į politinius suaugusiųjų rinkimus, organizuoti siekiant politinių tikslų, remiantį pagėdaujamus kandidatus ir kt.

Laisvoj ir demokratinėje valstybėje, kokia yra J.A.V., organizuotas balsuotojas rinkikas yra tikrasis krašto "būsimas". Su juo skaitomasi, jam stengiamasi įtikinti, nes nuo jo balso pareina netik politinis valstybės turinys, bet ir žemesnio ar aukštesnio pareigūno gerai apmokama ir įtakinga vieta, jo karjera.

Tautinės grupės Amerikoje šią organizuoto rinkiko vertę su-

V. BARTKUS

pranta ir stengiasi išnaudoti siekiant savo kultūrinį, ekonominį ir politinių tikslų. Šių siekių pasekmingumas paprastai pareina netik nuo tautinės grupės didumo, bet žymia dalimi ir nuo jos sugebėjimo tikslus siekti organizuotai, savo rinkikus nuorientuoti į bendrus politinius klubus. Neorganizuotų ar silpnai organizuotų tautinių grupių rinkikai paprastai pasitarnauja kaip "žalia trąša" organizuotų grupių tautiniams "darželiams".

Lietuviai Amerikoje niekad nėra pasižymėję politiniu organizuotumu. Jie nekreipė didesnio dėmesio į šio krašto politinį gyvenimą. Gal todėl, kad lietuvių tautinė grupė Amerikoje buvo ir tebėra, palyginti, maža. Gal todėl, kad išskyrus Čikagą, jie niekur nėra sudarę stambesnių kolonijų. Bet, turbūt, svarbiausia todėl, kad Amerikos lietuviai nesiveržė į mokslus, į laisvas, pelningesnes profesijas, dėl to neturėjo gausios inteligentijos, kuri, paprastai, sudaro svarbiausią šaltinį politikams ir organizatoriams išaugti. Turbūt dėl tos priežasties net ir toje "Lietuvos sostinėje" — Čikagoje lietuviai neturėjo ir neturi jiems prideramos įtakos politiniame gyvenime. Turbūt dėlto ir Čikagos politinėje arenoje pasirodė vienas kitas gabus lietuvis negali daryti didesnės karjeros, nes neturi lietuvių rinkiko efektyviai organizuotos paramos. Kaip kitur, taip ir Čikagoje politiniai neorganizuoti lietuviai iš viso nemato reikalo eiti prie balsavimo urnų, o jei ir eina, tai dažniausia remia kitų tautinių grupių atstovus, nes kandidatų sąrašuose neranda lietuviškų pavardžių. Atseit, ir čia lietuviai yra "žalioji trąša kitų tautybių darželiams".

Mūsų lietuviško gyvenimo planuotojai ir visuotiniai šie klausimai turėtų įnešti į savo darbotvarkę kaip vieną iš svarbesnių problemų. Šiai problemai spręsti laikas yra palankiausias. Lietuvių kolonija Amerikoje yra praturtėjusi naujomis pajėgom. Naujų ateivių tarpe yra daug gerų politikų ir organizatorių. Šimtai jaunų lietuvių mokosi universitetuose, kolegijose, aukštesnėse mokyklose. Vis tai žmonės, kurie ir reikalo svarbą supras, ir energijos ir sumanumo politiniai visuomeniniai darbai suras. Senųjų ateivių tarpe yra ir gerų lietuvių patrijų, ir gerų politikų, kurie ir reikalo svarbą supranta, ir savo politinius sugebėjimus mielai aukotų ar aukoją lietuviškiems tikslams. Be to, "senieji" pažįsta politinės veiklos sąlygas šiame krašte ir turi jau sudarę tos veiklos pagrindus — savo politinius klubus. Tiesa, tie klubai kaip ir visai apmirę, kai kur silpnai veikia, bet kai kur ir visai stipriai stovi. Kodėl nepabandžius sujungti šiuos "senųjų" ir "jaunųjų" aktyvus į vieną kapitalą lietuvių naudai? Gal ir pasisektų. Reikia tik geros iniciatyvos, geros pradžios.

Dabar yra geriausias laikas lietuviams, naujesiems Amerikos piliečiams, įsijungti į politinę krašto veiklą, o seniesiems — ją atgaivinti, dar ir todėl, kad gyvename labai svarbių politinių rinkimų išvakarėse. Šių metų pabaigoje bus renkamas valstybės prezidentas, dalis senatorių, kongresmanų, gubernatorių ir kt. Jau dabar politinės partijos tuo susirūpinę, ieško šalininkų ir visokių pažadais juos vilioja savo pusėn. Tad kodėl ir lietuviams nepabandyti politinės veiklos, jau dabar atgaivinant ir sustiprinant senuosius politinius klubus, ar steigiant visai naujus. Ir tai lietuvių Amerikos piliečių vardu — demokratų ar respublikonų klubus. Nauda lietuviams ir lietuviškam reikalui iš to būtų neabejotina. Šiuo keliu eida-

mi, atliksime Amerikos piliečio ir lietuvių pareigą.

Tiesa, šiame krašte lietuvių, palyginti, nedaug. Be to, jie išsibarstę mažomis kolonijomis. Tad ir lietuvių politiniai klubai nariais nebūtų turtingi. Tačiau ir su tokiais lietuvių politiniais klubais Amerikos vadovai skaitytųsi, jų pageidavimus respektuotų, stengtųsi jiems kuo geru atsilyginti. Ir Lietuvos išlaisvinimo byla, ir bendrai lietuvišką reikalą jie geriau suprastų ir atjaustų, ne tiek iš meilės lietuviui ir Lietuvai, kiek iš reikalo turėti savo politinius rėmėjus — rinkikus. Nes yra žinoma, kad dažnai rinkimus nulemia labai maža balsų persvara. Atseit, kartais ir mažas kupstas didelį vežimą nuverčia, jei vežėjas tą kupstą ignoruoja. Tad būkime tuo lietuviškuoju kupstu, o didieji Amerikos krašto vairuotojai mus tikrai respektuos.

Lietuviai, priėmę Amerikos pilietybę, įsipareigoja šiam kraštui. Tai tiesa. Tačiau gimtoji žemė ir lietuviškas kraujas jo neatpalaiduoja nuo pareigos Lietuvai. Šios dvi pareigos viena kitai neprieštarauja, jos nesiskirta, nes pareiga Lietuvai išplaukia iš Amerikos piliečio teisių. Tad atiduokime Dievui, kas yra Dievo, ciesoriui — kas yra ciesaoras.

PAIEŠKOJIMAI

Paieškomi šie asmenys:

Skarbalis, Stasio ir Johano sūnus, gim. maždaug 1918-19 m., Skaudvilės valsč., Tauragės aps.

Stasys Jazbutis ir Juzė Jazbutienė-Dzindziliauskaitė.

Jonas Vejelis, gim. 1915 m. Lietuvoje.

Zigmas Justas Sadleckas, gim. 1929 m. Telšiuose.

Jonas Penikas, Adomo sūnus, gim. 1914 m. Kelmėje, jo žmona Marija Penikienė-Miliniene, Domo duklė, gim. 1920 m. Butaičiuose ir sūnus Romualdas Milinis, gim. 1939 m. Tauragėje.

Paieškomieji arba žinantieji apie juos prašomi susisiekti su PLB Vokietijos Krašto Valdyba adresu: Litauisches Zentralkomitee, (17a) Weinheim/Bergstr., Postfach 233. Germany.

Sausio mėn. KARYJE pradėdama spausdinti graikų klasiko Ksenofono "DESIMTIES TOKTANCIŲ ŽYGIS".

Usisakykite KARYJ nedelsdami (metams tik \$5.00), arba prašykite vieną egzempliorių nemokamai susipažinti, rašykite:

KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA —

DIDŽIAUSIAS LITUANISTIKOS ŽINYNAS, LIETUVIŲ KULTūros PAMINKLAS.

Iš suprojektuotų 20-21 tomo septyni jau išspausdinti, kiti rengiami. Redaktoriai visą LE ruošimo darbą pagal atskiras raides pasiskirstę iki galo.

Laikas įsigyti, nes nuo VIII tomo LE bus spausdinama tik prenumeratoriams.

Lengvos sąlygos: įmokėjusiems bent už vieną tomą, visi išėjusieji tomai siunčiami iš karto. Likusios sumos mokėjimas išdėstomas užsisiųsiam priimtino mis dalimis. Vieno tomo kaina J.A.V. \$7.75, visur kitur \$8.00.

Užsakymai siųstini šiuo adresu: J. Kapočius, Lietuvių Enciklopedija, 265 C Street, South Boston 27, Mass.

PASKUBEKITE — ATSARGOS RIBOTOS! (6)

SKAUTAI

ROPINTOJELIS, LIETUVOS ŽEMĖS ŽIŪPSNIS IR SKAUTAI PRABYLO AUSTRALIJOJE

(sk.) Kitame žemės krašte — tolimoje Australijoje, pernai gruodžio 28 d. Cliffordo Parke (netoli Melbourne) prasidėjo Pan-Pacifiko Jamborė. Anoje dangėje tai yra kaitrų metas, tačiau šį kartą oras pasitaikė nestovyklus. Saulutė vis lindėjo už debesų ir pirmąsias devynias dienas nuolat lijo. Jamborė truko iki š. m. sausio 9 d. Jon su skrido iš 20 tautų — 17.000 skautų.

Mūsų skautams teko pailgas sklypelis, kurį kirtu upokšnis, tekas į Yarros upę. Lietučių slakstomi skautai pasistatė palapines, perjuosė rąstinu tiltu upokšnį, o ant jo surėmė Gedimino stulpą pavidalo vartus. Prie vartų plėvėsavo lietuviškoji trišpalvė. Pro vartus įžengusi svečią pasitikdavo eukalipte įkeltas Rūpintojėlis, papuoštas žalumynų vainiku. Jis pabrėžė lietuviškos tremties tragiškumą, nes ir Jam neliko vietos gimtojo krašto pakelėse. Eukalipto papėdėje iš grūstų plytų ir baltų jūros kriauklių buvo sudėtas Vyčio herbas. Tradicinis lietuvių skautų kastinis stalas buvo papuoštas jamborės ženklu ir mūsų tautiniais raštais. Prie upokšnio pastatyta palapinė ant polių. Vėliavos aikštėje rūseno aukuras. mūsų skautai šioje jamborėje parodė savo nagingumą, be akų ir širdį traukiančių papuošimų apie palapines, jie pasidarė stovyklines lovas iš karčių ir virvių, įsitaikė kabyklas, indaujas, rankluostines, be vienių ir virvių surėmė suolus ir aptvėrė stovyklą lyg žemaitiška žaginių tvora, kaip kadais 17-18 šimt. tokios ten buvo tveriamos.

Šalia tilto buvo įrengta didesnė parodos palapinė. Ji nuolatos buvo apgulta minių žiūrovų. Eksponatus sudarė medžio drožiniai, audiniai bei juostos, odos ir gintaro išdirbiniai, skautiška ir propagandinė literatūra. Parodėlės centre kabojo skautų bičiulio V. Jeršovo padaryta koplytėlė su Dievo Motinos statulėle. Brangiausia šioje parodoje buvo — dėžutė su Lietuvos žeme, natūralaus gintaro gabalai bei karoliai, Lietuvos pašto ženklų ir pinigų rinkiniai, priejuostės ir sijonai 150-200 m. senumo ir D. Giedraitytės austi tautiniai drabužiai. Visa tai kiekvienam lietuviui jautriai priminė tėvų žemę, bet kartu traukė ir svetimuosius. Parodėlę aplankė apie 15.000 svečių. Jiems išdalinta 5.000 egz. šiai jamborei atspausdinto informacinio lapelio apie Lietuvą, 100 brošiūrų apie religinę būklę Lietuvoje, skautų vadovams ir žymesniams svečiams padovanota 150 mūsų skautų albumų bei kt. vertingų knygų. Patraukli parodėlė ir mūsų skautų stovyklos įrangos, tvarka bei pasirodymai visus sužavėjo.

Daugelis svečių nesidrovėjo pabrėžti, kad 22 lietuviai skautai geriau reprezentavo savo kraštą, negu didesnių kraštų poros tūkstančių sk. kontingentai. Įdėtas darbas ypač savo patiesino, kada užėjo liūtyr ir purvas. Dėl nedėkingo oro šioje jamborėje buvo maža laužų. Lietuviai pasirodė su dainomis ir tautiniais šokiais keliuose laužuose. Ypač puikus buvo egzili-

nių skautų laužas, kuriame pabrėžtas skautų iš anapus geležinės uždangos broliškas.

Pamaldų metu mūsų skautai giedojo lietuviškas giesmes. Jie visą laiką buvo dėmesio centre. Juos ir jų stovyklą visomis progomis lankė svečiai, fotografavo ir filmavo bei nuolatos klausinėjo apie kilmę ir priežastis, kurios privertė palikti gimtąjį kraštą. Per daugelio tautų skautiškąjį jaunimą paskleistas gandas apie kenčiančią Lietuvą. Mūsų bendrajam reikalui skautai rado naujų bičiulių ir užtarėjų pietiniame žemės pusrutulyje. Jie tą savo žygį skyrė Tėvynės labui, o mes tariam jiems — gerai vyrai!

Šiam reprezentaciniam mūsų skautų vienietui vadovavo — vyresn. sktn. B. Dainutis, parodėlę tvarkė vyresn. sktn. Ant. Krausas, laužavedys — jūrų pskn. A. Gabas ir ūkio vadovas vyr. valtn. A. Žilinskas.

EGZILŲ SKAUTŲ BENDRI SIEKIAI IR DARBAI

(sk.) Sausio 14-15 d. Hartforde, Conn. buvo Egzilų Skautų S-gų Konferencijos posėdžiai. Dalyvavo — estų, latvių, lietuvių, rusų, ukrainiečių ir vengrų skautų atstovai, viso 20 asmenų. Posėdžiams pirmininkavo pskn. Alg. Banevičius. Pranešimus skaitė — H. Michelson apie Egzilų skautų klausimą 15-sios Tarpt. Skautų Konferencijos metu, K. Anreansky apie Egzilų skautų vidaus veiklą ir Dr. V. Čepas apie ateities veiklą. Priimtas ir paruoštas statutas (konstitucija), pagal kurį pakeistas ir šios organizacijos vardas į Council of Scout Associations in Exile (Egzilų Skautų Asociacijų

Taryba). Naujai dviejų metų kadencijai šios Tarybos Setretoriatan išrinkti: vyr. sktn. Dr. V. Čepas — gen. sekretorium, vengras T. Roney ir estas H. Michelson — sekretoriais. Tolimesnei veiklai priimta Lietuvių Sk. Brolijos Užsienio Skyriaus pasiūlyta programa. Taip pat priimtas mūsiškių pasiūlymas bal. 23 — Sv. Jurgio d. paskelbti SKAUTŲ KANKINIŲ DIENA, (Scout Memorial Day). Egzilai skautai šią dieną minės savo brolius, kurie sekdami pasaulio skautų globėją Sv. Jurgį kovojo prieš blogį ir atidavė savo gyvybę už skautybės principus.

Lietuvius šiame suvažiavime atstovavo: pskn. A. Banevičius — delegacijos vadovas, sktn. I. Kamantauškas — LSB Užsienio Sk. narys, sktn. V. Nenortas ir pskn. Vyt. Pileika.

Technikinius suvažiavimo darbus tvarkė LSS Atlanto rajono vadovas sktn. V. Nenortas, padedamas Hartfordo skautų ir skautėlių. Hartfordiškiečiai suvažiavimo dalyvius pavaišino bendra skautiška vakariene, taip pat visus patogiai apnakvydino pas lietuvių. Posėdžiose dalyvavo Liet. Skautų Serijos atstovės vyr. sktn. E. Putvytė ir vyr. sktn. L. Čepienė stebėtojų teisėmis. Būtiną gera, kad artimiausiu laiku ir

tremtinės skautės panašiai suorganizuoti.

Šis suvažiavimas pasveikino Tarpt. Skautų Biuro direktorių gen. D. C. Spry, Lady Olave Baden-Powell, vokiečių B. D. P. Vyriausiąjį Skautininką Kajų Rollerį, Lichtenšteino Kunigaikštį Emanuelį, pulk. J. Wilsoną, JAV skautus, Kanados skautus ir kt.

SKAUTES PRASO TALKOS

(sk.) Lietuvių Skautų Serijos Vadijos užsienio skyrius šiuo metu ruošia informacinį leidinį apie Lietuvą ir Lietuvos skautes. Leidinys bus atspausdintas anglų kalba. Jam pailius-truoti reik daugiau nuotraukų iš mūsų skautėlių gyvenimo, ypač iš Nepriklausomos Lietuvos laikų. Skautės ar jų bičiuliai, kurie tokių nuotraukų turi, maloniai prašomi jas paskolinti šiam reikalui. Pasinaudojus jos bus grąžintos. Nuotraukas siųsti Serijos Vadijos reikalų vedėjai pskn. A. Karnavičienei, 4119 S. Francisco Ave., Chicago 32, Ill., arba Serijos Vadijos užsienio skyriaus bendradarbei sktn. M. Budrienei, 6348 So. Whipple St., Chicago 29, Ill.

Rašomosios mašinėlės visų geriausių firmų, o jų tarpe garbiosios SMITH-CORONA, bet kurios kalbos raidiniais, — iš Lietuvos rašymais greta pilno ir nepakeisto amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augščiau. Simokėtina. Naujausi modeliai. V. BARTKUS. Adr.: 1031 Ansel Rd., Cleveland 3, Ohio. Telef.: UT 1-4014.

The LORAIN BANKING CO.

LORAIN, OHIO

Condensed Statement of Condition at
Close of Business December 30, 1955

ASSETS

Cash on Hand and in Banks	\$ 3,592,343.72
United States Government Obligations	6,665,540.00
State, Municipal and Other Bonds and Securities, including Stock in Federal Reserve Bank, Less Reserves	4,240,855.87
Loans and Discounts, Less Reserves	7,541,487.23
Banking Premises, Furniture and Fixtures	45,000.00
Other Resources	23,856.79
Total	\$22,109,083.61

LIABILITIES

Capital Stock (20,000 shares - \$20.00 Par)	\$ 400,000.00
Surplus and Undivided Profits	758,196.51
Reserves	75,000.00
Deposits	20,795,926.58
Dividends payable January 1, 1956	20,000.00
Other Liabilities	59,960.52
Total	\$22,109,083.61

Taupymo sąskaitos apdraustos iki \$10,000

LAISVAS MAŠINŲ

PASTATYMAS

MCSŲ 67 ST.

SKLYPE

ATLIEKANT REIKALUS

LORAIN BANKING CO.

NARYS

FEDERAL DEPOSIT

INSURANCE CORP.

NARYS

FEDERAL RESERVE

BANK

Pavojaus ir kovos varpai

A. MERKELIS

(Tęsinys iš pereito numerio)

Caristinė Rusija savo galia rėmė provoslaviją, samoderžavimą ir narodnost. Pavergtosios tautos visi šie trys, caristinės Rusijos galios reiškiniai buvo lygiai pavojingi, tačiau ne visų tas jų pavojingumas buvo vienodai suprantamas ir vertinamas. Kaičiau nusiteikusių smarkiau kovojų su samoderžavija, ir jiems atrodė, kad, ją nuvertus, sugrius ir Rusijos tautų kalėjimas, ir iš jo į laisvę išeis pavergtosios tautos. Kiek toks galvojimas buvo klaidingas, įrodė po keliadesimt metų įvykusi revoliucija, caristinė samoderžaviją pakeitus proletariato diktatūra: vis dėlto Rusijoje ir toliau paliko tautų kalėjimas, tik dar su baisesniu režimu.

Dešiniau nusiteikusiems atrodė pavojingesnė narodnost: per mokyklas, teismus ir valdžios įstaigas sistemingas pavergtų tautų rusinimas. Įvalgiajam Vincui Kudirkai atrodė lietuvių tautai pavojinga ne tik samoderžavija ir narodnost, bet ir provoslavija, ir kai kuriais atžvilgiais ši pastaroji netgi pavojingesnė, nes ji glaudžiai buvo susieta su samoderžavija ir narodnost ir daugiausia jas rėmė.

Pavergus tautą, nesunku sunaikinti jos valstybines bei politines institucijas, jau sunkiau — kultūrinės ir sunkiausia religines. Ir per kelius amžius vergijos Lietuvoje Rusija, palygin-ti, mažiausia žalos teįstengė padaryti Katalikų Bažnyčiai, nors plėšrusis šiaurės erelis savo gruboniškus nagus buvo ir į ją nukreipęs ir juo toliau, juo go-džiau į ją kreipė.

Vincas Kudirka "Tėvynės Varpuose" vaizdžiais faktais ir statistikos duomenimis įrodinėja, kaip rusai vilko akimis žiūri į Lietuvos katalikų bažnyčias. "Paskutiniu laiku — rašo Vincas Kudirka — ir cerkvė pasisūlė pasaulinei valdžiai siaurinti Lietuvoje katalikybę ir lietuviybę. Panevėžyje cerkvėje sako lietuviškus pamokslus! Lietuviai iš savo bažnyčios tiesiog traukia į cerkvę klausyti tų pamokslų ir išranda, kad tą pat sako, ką ir mūs bažnyčioje. Spąstai puikiai įtaisyti! Kvaili tamsūs žmonės, nieko nenujausdami, lenda į juos, o spąstų užtaisytajai trina iš džiaugsmo. Šiandien kvaili žmonės lenda į cerkvę dėl naujienos ir smalsumo, ryt jiems lieps ir toliau vaikščioti, o poryt pasijus užrašytais į provoslavų bažnyčią. Tada jau niekas neišlaisvins. (Varpas, 1889 m. Nr. 9).

Tokiais cerkvės žygiais Vincas Kudirka piktnasina ir kaip tik jis žmogus ir kaip savo tautos reikalais besisiliejantis lietuvis. Toliau tame pat straipsny jis rašo, kad "žmogų net papurto mintis, kaip žemai nupuola kiekviena bažnyčia, jei tikslai užmiršta savo aukštą dorinį siekimą ir kaip tarnaitė, parsiūdoda pasaulinėms valdžioms, kad joms priviliotų politinių aukų. Tokį vaizdą mato me cerkvėse Lietuvoje. Numetus savo rūstumo rūbą kraiposi, laužosi, žvairuoja, kaip lengvabūdė mergaitė, idant ko daugiausia priviliotų".

Lietuvoje lietuviams privilioti cerkvėse būdavo ruošiamos ir didžiulės iškilmės, kurios vėliau tik Lietuvoje rusiškuose laikraščiuose plačiai buvo aprašinėjamos. "Prieš porą metų — sako Kudirka — cerkvė stvėrėsi lietuviškai išverstų pravoslavų pamokslų, o jei ir to neužteks, tai į cerkvę bus įvesti kitokie įvairumai ir naujienos, idant tik daugiau pritrauktų smalsių lietuvių. Paskiau, privilioti šokių ar tokiu būdu, rašo: lietuviai lanko cerkvę, ergo nori būti rusais, nori priimti pravoslavų tikėjimą. Teisinkis tada — kur teisinsies ir kas klausys?"

Vincui Kudirkai pravoslavinių politikų buvo aiški: į katali-

kų bažnyčią įsprauti rusų kalbą, o į cerkves — lietuvių, "tada lietuviai patys priverstinai bėgs iš savo bažnyčios į cerkvę, idant suprantama kalba išgirstų Dievo žodį. Liuciperis pragare rauna sau plaukus iš piktumo, kad žemėje žmonės sugalvoja geresnes žabangas gaudyti nekaltiesiems". (Varpas, 1889 m., Nr. 9).

Tie žabangai buvo tokie klas-tingi baisūs ir grąsą lietuvių tautinei gyvybei, jog, apie juos galvojant, Vincui Kudirkai daug liūdnų minčių veržėsi į galvą, daug skaudžių jausmų užgavo širdį, daug karčių žodžių norėjo tarti...

— Ne mano reikalas, — jis sa-

ko "Tėvynės Varpuose", — kaip sulaikyti lietuvių prie Katalikų Bažnyčios, o atginti nuo cerkvės. Bet tegu man bus leista pastebėti, jog lietuviai vaikščioja į cerkvę ne dėl ko kito, o tik dėl lietuviškų pamokslų. Tolimesnis aiškinimas nereikalingas. Tegut tik Lietuvoje arti bažnyčių, iš kurių šiandien lietuvių kalba (daugumos) turi nusileisti lenkų kalbai (keleto), atsiras cerkvės su lietuvių kalba pamokslais, tada paaišks lietuvių kalbos vertė lietuviškoje bažnyčioje, tada pamatysime, kuri svarstyklė pusę nusiųs žemyn! Neduok Dieve, kad tik ta priemonė liktų lietuviams išbandyti svarbumą gimtosios kalbos!

Arba štai vėl būdingas Lietu-vos provoslavavimo pavyzdys. Vinco Kudirkos aprašytas 1890 m. Varpo 2 nr.: 1889 m. rudenį Gargždų gyventojai buvo kalbinami vietinės administracijos, kad šį tą įrengtų atminti caro Aleksandro III laimingam išsi-gelbėjimui nuo mirties, susidūrus traukiniams ties Borkais. Kalbinamieji nežinodami kas tas "įrengiamasis dalykas" ir kiek jis atsieis, sutiko. Tada jiems buvo įsakta sumokėti nuo dešimtinės po 7 kapelkas ir už tuos pinigų įtaisyti dvi ikonas: vieną ršatinėje, antrą mokykloje. Visas tų įkonų pašventinimo iškilmes atliko popas, o rusų vadinamieji "valstybės priešai" katalikai, sudėję pinigų, kas norėjo, galėjo pasižiūrėti stačiatikių iškilmių. Laikyti amžiną šviesą prie tų ikonų valstybės kasmet turėjo mokėti po 50 rublių. Tame pat "Varpo" numeryje Vincas Kudirka rašo, kad "visai kitaip pasielgė šiam reikalui Al-sėdžių žmonės. Vietinis viršaitis įkalbinėjo žmones nustoti gerti degtinę ir, surinkęs parašų, davė patvirtinti augštesnei valdžiai. Na, dar ir šiandien žydai-šinkoriai rauna sau peisus, netekę girtuoklių".

Alsėdžių žmonės tikrai nepriekaištaus administracijai, ypač kai netrukus pajus, kad ir akyse šviesiau ir kišeniųje apščiau. Reikia viltis, kad taip gražiu pavyzdžiu paseks daugumas Lietuvos valsčių ir taip pat nustos gerti "peklinę". Tada atsiliptų kaimų ir miestų atkūtimui!

Kiek daug pastangų ir lėšų buvo skiriama Lietuvos pravoslaviniui, vaizdžiai rodo statistikos duomenys: Vilniaus gubernijoje, kur pravoslavų yra mažiau kaip trečdalis, buvo 2119 popų ir tik 306 katalikų kunigai. Taigi vienas kunigas turėjo aptarnauti 2.319 katalikų, o vienas popas — tik 169 pravoslavus. 1890 m. vidaus reikalų ministerija cerkvių mokyklų statybai vakarinėms sritims, kurios didžiąją dalį sudarė Lietuva, buvo paskyrus 250.000 rublių, o Lenkų Karalystei — 100.000 rublių. Buvo keliamas net sumanymas visas pradžios mokyklas paversti cerkvinėmis.

Užnemunėje cerkvinėms mokykloms leista priimti visų tikė-jimų mokinius, bet su sąlyga, kad jie visi būtinai mokėtusi pravoslavų katekizmo ir vaikščiotų į cerkvę.

Šios grėšiančios nelaimės aki-vaizdoje Vincas Kudirka "Tėvy-

SPORTAS

VEDA ALGIRDAS BIELSKUS

Žiemos sporto 7-sios olimpijadės išvakarėse

Š. m. sausio mėn. 26 d. Italijoje, Cortina D'Ampezzo, pradėdami 7-ji Olimpiniai žaidimai. Žaidimuose užsiregistravo dalyvauti apie 1200 sportininkų, kurių tarpe, pirmą kartą, dalyvaus ir SSSR sportininkai. Žaidimai bus praversti specialiai paruoštame ledo stadione ant Misurina ežero ir kalnuose — slidžių bei rogučių varžybos.

USA sporto reporteriai jau dabar spėlioja apie būsimuosius nugalėtojus, būtent:

1. Slalomai bei leidimasis nuo kalno su slidėmis, varžysis: austrai, amerikiečiai, japonai ir skandinavai. Amerikiečių ypatingai stipri moterų grupė.

2. Cross Country slidžių lenktynės — suomių, rusų ir lenkai.

3. Šuoliai su slidėmis — norvegai ir suomių.

4. Greitasis čiuožimas — rusai, suomių ir amerikiečiai.

5. Rogučių lenktynės — italai, šveicarai ir amerikiečiai.

6. Ledo rutulys — Kanados, USA, SSSR ir Čekoslovakijos komandos.

7. Dailusis čiuožimas — USA su dviem pasaulio čempionais.

Ar jų spėliojimai teisingi, sunku pasakyti. Mano įsitikinimu nereikėtų pamiršti ir švedijos atstovų, kur žiemos sportas yra labai populiarus. Netolima ateitis parodys.

Prisiminkime truputį 6-ją Žiemos Olimpijadą, įvykusią 1952 m. Oslo, Norvegijoje ir pasižiūrėkime į pasekmes.

1952 m. Žiemos Olimpijadoje aukso medalių laimėjo: Norvegija — 7, USA — 4, Vokietija — 3, Suomija — 3, Austrija — 2, Anglija — 1, Italija — 1, Kanada — 1.

Olimpijadose nugalėtoju tapo Norvegija su 125,5 taškais, 2. USA — 89,5 t. 3. Suomija — 72 t. 4. Austrija — 60 t. 5. Vokietija — 50,5 t. 6. Švedija — 29,5 t. 7. Italija — 25 t. 8. Olandija — 24 t. 9. Šveicarija — 23 t. 10. Kanada — 18,5 t. 11. Anglija — 13 t. 12. Prancūzija — 10 t. 13. Vengrija — 4 t. 14. Čekoslovakija — 3 t. 15. Belgija — 1 t. 16. Lenkija — 1 t. 17. Japonija 0,5 t.

nės Varpuose" desperatiškai šaukia.

— Nepavydėtina dalia juodo pranašo, kuriuo šiuo atveju turio būti! Vienok klausiu: kas bus su Lietuva, jei mes, nenorėdami išsižadėti savo jasmų ir tikėjimo, turėsime išsižadėti valsčių mokyklų? Kas bus, jei iki uždarymo mūsų mokyklų, nespėsime išbudinti mūsų "apakusių" ir užsnūdusių, kurie rodo tyčią nemato Dėmoklo kardo, kabančio ant jų galvų? Kas bus, jei nelaimė mus užklups greičiau, negu spėsime susivienyti ir suprasti, kad tėvynės reikalas yra visiems vienas, kad jis yra augštesnis už egoizmą skirtingų partijų, kad tėvynės reikale priešingiausios partijos turi stoti su šakele alyvos ir užmiršti asmeniškų nesutikimus. (Varpas, 1889 m. Nr. 11).

Moterų varžybų nugalėtojos ir pasekmės

1. Didysis slidžių slalomai — Mrs. Andrea Mead Lawrence, USA, 2:06,8 min.

2. 49 kontrolės taškų, dviejų užbėgimų slidžių slalomai: Mrs. Andrea Mead Lawrence — 1:07,2 min. + 1:03,4 min. — 2:10,6 min. (USA).

3. 10 km. Cross Country bėgimas slidėmis — Lydia Viedeman, Suomija — 41:40 min.

4. Slidėmis leidimasis nuo kalno — Trude Jochum Beister, Austrija — 1:47,1 min.

5. Dailusis čiuožimas — Jeanette Altwegg, Anglija — 161,760 t.

Dailusis čiuožimas poromis

Ria ir Paul Folk — Vak. Vokietija — 11.400 t.

Vyrų varžybų nugalėtojai ir pasekmės

Slidžių

1. Didysis slalomai — Stein Eriksen, Norvegija — 2:25 min.

2. Kombinuotas slalomai — Othmar Schneider, Austrija — 2:00 min.

3. Šiaurės kombinacija — Simon Slatvik, Norvegija — 451,621 t.

4. 18 km. Cross Country bėgimas — Halgier Brenden, Norvegija — 1:01,34 val.

5. 50 km. Cross Country bėgimas — Veikko Hakulinen, Suomija — 3:33,33 val.

6. Leidimasis nuo kalno — Zeno Colo, Italija — 2:30,8 min.

7. 40 km. estafetė — Suomijos komanda — 2:20,16 val.

8. Šuoliai — A. Bergmann, Norvegija — 223 pėdos 11/4 inch. — 226 taškai.

Paciūžų

1. 500 m. greito čiuožimo — Ken Henry, USA — 0:43,2 min.

2. 1500 m. greito čiuožimo — Hjalmar Anderson, Norvegija — 2:20,4 min.

3. 5000 m. greito čiuožimo — Hjalmar Anderson, Norvegija — 8:10,6 min.

4. 10000 m. greito čiuožimo — Hjalmar Anderson, Norvegija — 16:45,8 min.

5. Dailusis čiuožimas — Dick Button, USA — 192256 taškai.

Rogučių

1. 2 vyrų Bob rogučių lenktynės — Vokietija — 5:24,54 min.

2. 4 vyrų Bob rogučių lenktynės — Vokietija — 5:07,84 min.

Ledo rutulys

Ledo rutulio varžybose dalyvavo 8 valstybių komandos. Pirmą vietą laimėjo Kanados komanda, laimėjusi 7 rungtynes ir vienas sužaidusi lygiomis, (su USA komanda 3:3).

Ledo rutulio rungtynės neapėjo be incidentų. Paskutinėse rungtynėse, kuriose USA komanda nugalėjo šveicariją 8:2, USA komandos žaidėjas Joe Czarnota atsimušė į šveicarą Gian Bazzi. Amerikietis įpykęs bandė pastumti šveicarą, į ką norvegų

publika labai reagavo išvadindami amerikiečius "Čikagos gangsteriais", nors abu žaidėjai tuoju susitaikė ir fotografams pozavo draugiškai apsikabinę, bet Europos spauda šį įvykį aprašė neapleidami be komentarų.

Tikėkimės, kad šiais metais panašių įvykių nepasitaikys, nes rusams, dalyvaujantiems pirmą kartą tikrai bus propagandinės medžiagos.

Tad, linkėjime sekmės, viso laisvojo pasaulio sportininkams, dalyvaujantiems 7-toje Žiemos Sporto Olimpijadoje.

Alg. Markevičius

6-JŲ S. AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTINIŲ ŽAIDINIŲ PRANEŠIMAS NR. 2

Pranešame, kad 6-jų S. Amerikos Lietuvių Sportinių žaidynių I-jo rato varžybos, buvusios numatytos praversti š. m. vasario 4-5 d. Chicagoje, tačiau daugumai sporto klubų pageidaujant nukeltos vėlesniam laikui, įvyks š. m. balandžio 21-22 d. Chicagoje.

SVARBU SPORTININKAMS!

Visiems sporto klubams ir sportininkams bei sporto darbuotojams pranešame, kad Vidurinių Vakarų Sporto Apygardos vadovo Dr. Algirdo Nasvyčio adresas yra pasikeitęs. Naujasis adresas yra:

Dr. Algirdas Nasvytis, 10823 Magnolia Dr., Cleveland 6, Ohio

Šis adresas kartu yra ir naujasis adresas FASK-to Rinkiminių Komisijos, neseniai paskelbtos spaudoje.

METINĖ SPORTININKŲ REGISTRACIJA

FASK-to parėdymu, Vid. Vakarų Sporto Apyg. K-tas praneša, kad metinė apygardos sportininkų registracija privalo būti atlikta iki š. m. vasario 15 d. Registracijos prievolė yra privaloma tiek naujai registruojamiems sportininkams, tiek ir registraciją pratęsiantiems bei atnaujinantiems. Visiems sporto klubams yra išsiuntinotos registracijos įvykdymo instrukcijos. Klubams priklauso sportininkai registracijos formalumus atlikti sporto klubuose. Klubams nepriklausą sportininkai gali reikalingas informacijas gauti bei registraciją atlikti bet kuriame apygardos sporto klube arba tiesioginiai apygardos sekretoriai, šio adresu: Algirdas Bielskus, 771 E. 91st St., Cleveland 8, Ohio.

Ispėjame, kad ryšium su artėjančiais naujo FASK-to korespondenciniais rinkimais, balsavimo teisę turės tik iki virš minėtos datos registracijos prievolę atlikę sportininkai.

VIDURINIŲ VAKARŲ SPORTO APYGARDOS

PRANEŠIMAS NR. 23

Apygardinės vyrų ir moterų kamuolio žaidimų pirmenybės

Apygardinės vyrų ir moterų tinklinio pirmenybės ir vyrų krepšinio žaidimo turnyras buvę

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Lietuvių bendrovė OVERSEAS CARGO CO., atstovaujanti didelę anglų firmą HASKOBA Ltd., Londone, siunčia į LIETUVĄ ir kitus kraštus siuntinius su vilnonėmis medžiagomis, maistu, avalyne, vaisiais ir kit. 100% garantija — pilnas draudimas. Visus reikalingus mokesčius sumoka siuntėjas, gavėjui mokėti nieko nereikia. Siuntiniai siunčiami iš Londono, Anglijos, tad labai greitas pristatymas.

Prašykite mus siunčiamų į LIETUVĄ gėrybių sąrašą:

OCESEAS CARGO COMPANY
4426 S. Rockwell St.,
Chicago 32, Ill.
Tel.: YArds 7-4337

(5)

Vienos iš geriausių sportininkų tremtyje: E. Šikšniūtė ir D. Točilauskaitė.

numatyta įvykdyti š. m. vasario 4-5 d. Detroit, Chicagos sporto klubų pageidavimu nukeltos vėlesniam laikui, įvyks vasario 25-26 d. Detroit.

Apygardos k-tui pavedus, pirmenybes vykdė Detroito LSK Kovas.

Dalyvių registracija, užpildant atitinkamus registracijos lapus, privalo būti atlikta iki vasario mėn. 15 d., šiuo adresu: P. Mišūnas, 8792 Chamberlain Ave., Detroit 9, Mich.

Smulkesnės informacijos ir registracijos lapai yra išsiuntinami visiems apygardos sporto klubams.

Vid. Vakarų Sporto Apygarda

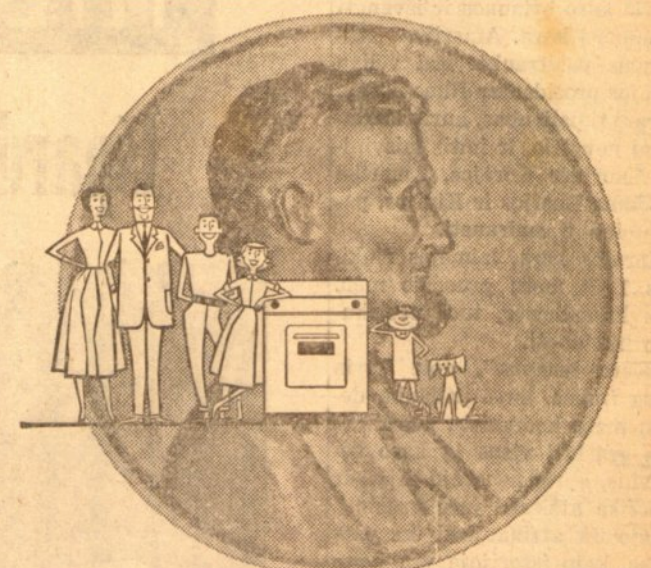
IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba raudondai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudus kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
628 Engeneer Bldg.
Telef.: MAin 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

GASO DŽIOVINTOJAI PIGESNI

įstatyti...
naudoti...
ir išlaikyti

Palyginkite daugiau negu kainas!

Gasas džiovintojai kainuoja daug mažiau įtaisyti! Ir tada DIDELI sutaupymai prasideda: Jūs galite naudoti GASO džiovintuvą už centą vienam džiovinimui... 1/5 kainos kitų džiovintuvų džiovinimo metodų. Pagaliau, visą amžiaus amžiaus gaso džiovintuvai niekad nesusidevi... niekad nereikia pakeisti.

Palyginkit prieš perkant... ir jūs pasirinksite Penny-a-Load GASO džiovintuvą

THE EAST OHIO GAS COMPANY

SENIAU IR DABAR

K. S. KARIUS

KAIP VERTINTI DULLES PAREISKIMUS?

Valstybės sekretoriaus Dulles pasigyrimas, kad Amerika tris kartus respublikonų valdymo laikotarpiu išvengė karo su komunistais savo griežtumu, privedusiu prie pat karo briaunos, sukelė prieš jį demokratų ir Europos sąjungininkių valstybių puolimus. Kadangi šiemet prezidento rinkimo metai, demokratų nepraleidžia mažiausios priekabės respublikonus paspausti. Ir šiuo atveju pirmutinis buvo Adlai Stevensonas, jau istojęs į prezidento lenktynes demokratų, kuris 1952 metais prieš Eisenhowerį pralaimėjo.

Stevensonas pareiškė: "Dulles lošia rusišką ruletę dėl mūsų krašto gyvybės". Stevensonso galvojimu, Amerikos diplomatinė akcija, "ypatingai šiame atomo amžiuje, privalo vesti į taiką, ne į karą ar prie karo briaunos".

Jau iš šito galima spręsti, kad šių prezidento rinkimų šūkiu bus tik "taika" ir "taika" užsienio politikos atžvilgiu.

Koks tas Dulles pasigyrimas ir kaip jį vertinti?

Dulles spaudai pareiškė, kad Amerika buvo atsidurusi ant "karo briaunos" tris kartus Eisenhowerio administracijos laikotarpyje, ir kiekvieną atvejų "griežta akcija" karo išvengė. Tie įvykiai esą: Korėjoje 1953 metais, Indo Kinijoje ir Formozoje 1954 metais. "Griežta akcija" buvusi: Amerika "kariaus iki pergaltės, jeigu komunistinė Kinija pradės karą". Dulles toliau filosofuoja: "Taikai išlaikyti reikalinga visokia rizika. Sugėbėjimas prieiti prie karo briaunos neįsivieliant į karą yra reikalingas menas. Jei nesugebėsi jo panaudoti, neišvengiamai įsivelsi į karą. Jei bėgsi nuo jo, jei pasirodys bijas eiti iki pat briaunos, tu žuvs".

Kokie tie Dulles "meno" nuopelnai? Tikrumoje Amerika buvo gsdinama Rusijos ir Kinijos įsikišimu į Korėjos karą, ir skubėjo jį baigti. Tuomi atidarė kelius komunistams į užkariavimą pusės Indo Kinijos ir laisvai ruošti kitiems užkariavimams. Tai buvo Kremliaus menas prieiti prie karo briaunos ir išvengti įsivėlimo į karą. Amerika visais atvejais pasitraukė. Kai vėliau Korėjos prezidentas Rhee norėjo nutraukti paliaubas, kurių komunistai nevykdė, ir imtis laisvinimo šiaurinės Korėjos, Amerika bijodama Rusijos ir Kinijos, pasiskubino jį sudrausti.

Korėjos karą, laimėjęs rinkimus 1952 metų gruodžio mėn. pats Eisenhower, tuoj pasiskubino likviduoti.

"Karo briauna", apie kurią kalba Dulles, buvo paliaubų derybų metu komunistų reikalavimas grąžinti visus jų karo belaisvius, kurie nenorėjo grįžti ir Amerika atsisakė juos grąžinti. Galėjo tik atsinaujinti tas pats karas, kaip istorijoje yra daug kartų atsitikę, paliaubų deryboms suirus arba nepildant paliaubų sutartis.

Pasišovė, bet atsisakė Indo Kiniją ginti

Indokinijos ir Formozos atveju? Nors Amerika buvo pasiūkus Indokinijai padėti, ir jeigu dėl to buvo priėjus prie "karo briaunos", tai pabijojus, pasiryžo nuo "briaunos" pasitraukti. Korėjoje karą baigus, Peipingo komunistinė vyriausybė permėtė savo pagalbą į Indokiniją ir komunistai ten paėmė tai, ko jie siekė.

Formozos kinas-nacionalistus visiškai apvyllė, nors prižadais ginti Formozą ir sulauko komunistinę Kiniją laikinai nuo pasikešinimo ton salon veržtis.

Prasidėjus Korėjos karui 1951 metais, Formozos nacionalistų vadas gen. Chiang Kai-šekas siū-

lė ir savo divizijas Korėjon perkelti kariauti prieš komunistus. Ir ieškojo priemonių įsiveržti į Kinijos žemyną pradėti savo tėvynės vadavimą, bet Trumanas ir Achesonas visiškai užblokavo Formozos vandenį, kad nacionalistai negalėtų Kinijos paliesti. Bijoję, kad Kinija ir Rusija gali įsijungti karan.

Prezidentas Eisenhoweris ir Dulles neva nuėmė Formozos blokadą, bet vedami sovietų įsikišimo į karą baimės vykdė tą pačią seną Trumano-Achesono politiką neleisti nacionalistams daryti jokių žygių pradėti Kinijoje prieš komunistinį sukilimą, nors milijonai pavergtų kinų to laukė ir laukia.

Peipingui pradėjus atakuoti nacionalistų salas Kinijos žemyn pakraštyje, Washingtonas vis su skubumu griebėsi ieškoti ugnies sulaukymo ir paliaubų. Ir vėl likosi padėtis, kad Amerika tik gins Formozą jeigu komunistinė Kinija ją tiesioginiai puls. Nieko daugiau. Bet ir tada kažin ar laikys savo žodį.

Atsirado reikalavimai sudaryti ir pripažinti dvi Kinijas ir abi priimti į UN, kas reikštų galutinį Formozos nacionalistų pakabojimą ta prasme, kad jie niekad negalėtų kėsintis Kiniją laisvinti, nes tai būtų laužymas tarptautinių sutarčių, svetimos valstybės užpuolimas.

Visą laiką eina viešos ir slaptos diskusijos ir Kremliaus bei Peipingo reikalavimai priimti komunistinę Kiniją į UN. Ir daug didesniu spaudimu Washington, negu mes viešai tai nujaučiame.

Dabar, prezidento rinkimų išvakarėse, Londonas sutiko susilaikyti spaudęs Ameriką pripažinti Peipingo vyriausybę, bet po rinkimų spaudimą vėl atnaujins. Ar Stevensonas ar Eisenhoweris bus išrinktas, komunistinė Kinija, labai galimas daiktas, bus pripažinta. Ir Formozoje nacionalistai, reikia tikėti, bus taip kaip gyvi palaidoti.

Dulles užsiminė ir apie sovie-

DR. P. KARVELIS VĖL VEIKIA...

Londono leidžiamas lenkų dienraštis "Dziennik Polski" sausio 9 d. įdėjo savo diplomatinio korespondento pranešimą, anot kurio, "Lietuviai sudarė specialią komisiją lenkų-lietuvių pasitarimams". Pranešime sakoma:

"Lietuvių iniciatyva netrukus prasidės pasitarimai tarp vyriausių egziliinių Lenkijos ir Lietuvos valdžių tikslu nustatyti pagrindus abiejų tautų artimam bendradarbiavimui išlaisvinimo tikslu".

"Iš lietuvių pusės jau sudaryta speciali trijų asmenų komisija užmegzti artimesniems kontaktams su lenkų emigracija".

"Pasitarimų iniciatyvą iškėlė lietuvių vadovybė, kurioje nesenai įvyko permainų". (Čia atpasakojamos permainos Vliko organuose). "Užsienių reikalų vadovu pasiliko Karwegis" (regimai turima galvoje dr. P. Karvelis).

"Neseniai būdamas Londone Karwegis kalbėjosi su Egzekutyvo užsienių skyriaus vadovu min. Straszewski, išdėstydamas jam

tų pavergtas tautas, tuo pačiu Eisenhowerio galvojimu: reikšia pasitikėjimą, kad esą galimybės taikiau būdu atskirti satelitines valstybes nuo Maskvos... visai užmiršdamas ką Chruščiovas ir Bulganinas ir Molotovas dviem atvejais Ženevoje pareiškė, patardami Amerikai į tų "laisvų tautų" vidaus reikalus nesikišti..."

Keičia kankintojus

(Atkelta iš 1 psl.)

A. Sniečkaus dešine ranka). 1955 metais jis išnyko ir ministrų sąrašo, bet sekretorium pasiliko ligi šiol (Ministrų Tarybos Pirmininko pirmuoju pavaduotoju tada tapo E. Ozarskis, Lietuvoje gimęs, Rusijoje išauklėtas).

Lyginant su Maskvos pareigūnais, M. Gedvilas galėtų būti laikomas Molotovo tipo pareigūnu, o Šumauskas artimesniu Chruščiovo tipui. (L. N. A.)

lietuvių pasiūlymus".

"I komisiją turinčią vesti pasitarimus su lenkais jėgo: prezidento narys Kaminskas, vienintelis gyvas Lietuvos nepriklausomybės akto signataras, buvęs Lietuvos pasiuntinys Londone ir Berlyne Sidzikauskas ir buvęs lietuvių konsulas Vilniuje Triumakas". Pranešimas baigiamas tvirtinimu, kad ta lietuvių iniciatyva lenkų politiniuose sluoksniuose sutikta su didžiausiu palankumu.

Nei komisijos nariai, kurių apibūdinimas lenkų laikraštyje itin vertas susidomėjimo, nei jokia "Lietuvių egziliinė valdžia" apie šią iniciatyvą nėra nieko pranešę. LNA žiniomis, Lietuvos diplomatinuose sluoksniuose apie tai nieko nežinoma. (LNA)

GYVENIMAS KLAIPĖDOJE

Rytprūsių vokiečių organas "Das Ostpreussenblatt" pradėjo spausdinti seriją straipsnių, kaip šiandien atrodo Klaipėdoje. Spausdinamoji medžiaga paremta dviejų neseniai iš Klaipėdos krašto grįžusių vokiečių pasakojimais ir vieno buvusio jūrininko pareiškimu.

Jūrininkas teigia, kad Klaipėdos uoste esama gyvo laivų judėjimo. Prie laivų judėjimo pa-

gyvinimo prisideda akmenų anglių ir geležies išvežimas.

Kas seniau yra pažinęs Klaipėdą, tas dabar joje pasigenda pirmoj eilėj bažnyčios bokštų: bažnyčių tėra likę tik griuvėsiai. Prie žiemos uosto krantinės suversti kalnai akmenų anglių.

Per patikrinimą prieš įplaukiant į uostą radijo siųstuvus išmontuojamas ir užplombuojamas, o foto aparatai surenkami ir uždaromi. Negausingoje vilose, išlikusiose Neringoje, kaip atrodė, gyvena aukštesnieji su savo šeimomis kariai. Nors tokiame uoste, kaip Klaipėda, stovi, palyginti, nemaža laivų, tačiau pats judėjimas nėra gyvas. Krantai dirba gana lėtai. Gatvėse galima girdėti šnekant lietuviškai ir rusiškai. Alaus butelis, už kurį Vak. Vokietijoje tenka mokėti 60 pf., ten kaštuoja 3 rublius. Pavalgyti galima gauti ir už 3,5 rublius.

Iškabintame traukinių tvarkaraštyje galima rasti 12 traukinių, kursuojančių tarp Vilniaus — Rygos — Liepojos ir Kretinų iš vienos pusės ir Šilutės — Tilžės bei Karaliaučiaus iš kitos.

Raudonojo Kryžiaus ligoninė stoties gatvė yra išlikusi visai sveika, tik neatrodo, kad būtų gerai prižiūrima. Apskritai, miesto viduryje vaizdas nėra "palankus". Krautuvėse kostiumas, kuris Vokietijoje atsieitų 23-30

Tarp JAV ir Urugvajaus pasirašyta atominės jėgos sutartis. Nuotraukoj JAV (kairė) ir Urugvajaus atstovai (dešinė).

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO.'S BASEMENT

Išpardavimrs!

Sunkaus vienos spalvos audinio

LINIUOTOS

Užtrauk. Užuolaidos

Kurias Jūs galite naudoti bet kuriam namų kambary

5.88 pora

10 Gražių spalvų

- Turquoise
- Nutmeg
- Almond
- Green
- Gold
- White
- Pink
- Grey
- Eggshell
- Chartreuse

Galima gauti sunkaus vienos spalvos rayono ar acetate barkcloth užuolaidas, kaip šios už \$5.99, bet pabandykit surasti jas liniuotas, iš geros rūšies išdailintos medvilnės. Jos yra lygiai krentančios, turi gilią apačią ir per jas nieko nematyti. 90" ilgio ir 88" pločio, tinkamos langams iki 44" platumo. Platesniems langams galima sujungti kelias poras.

Pašto ir telefono užsakymai priimami... Šaukit Cherry 1-3000

The May Co.'s Basement Drapery Department

DM ir kurių čia niekas neperka, ten atžymėtas 300 rb. oficialia kaina. Daugumas languose išstatytų knygų yra propagandinės. Foto aparato arba kokio nors optinio instrumento nė nemėgink prašyti...

Grįžusiųjų pasakojimu, sovietams trūksta bet kokio estetinio jausmo. Taip aiškiai matyti, kad ir pačiame Klaipėdos mieste. Kur seniau buvo gėlynai — dabar atrodė kaip kokioj dykumoj. Viešbučiuose ir užkandinėse žmonėsknio "tualeto" nerasi.

Klaipėdos gatvėse matyti daug uniformuotųjų. Strandvilos kavinė paversta raudonarmiečių klubu, kur kas šeštadienį užia raudonarmiečiai su savo "maršėmis". Vokiečių iš karo meto išlikę karių kapių sulyginti su žeme. Paminkluose iškalto pavardės buvo išskystos, o patys akmenų sunaudoti kitiems reikalingams.

KODĖL DIEVAS TURĖJO TOKI PLANĄ PARUOŠĘ?

Mažai kas tesupranta Dieviškąjį planą. Daugelis klausia kodėl Dievas turėjo tokį planą padaręs? Matyt, kad Dieviškasis planas yra skirtas įtikinti žmones, kad Jehova yra Dievas, kad nėra kito. Jis yra versmė gyvenimo. Biblijoje yra parašyta, kad Dievas savo Sūnų Jėzų Kristų pasodina į savo šventąjį sostą ir šitas visas karalystes sunaikins ir sutrupins. Bet Dievo karalystė amžinai išliks.

Brangūs prieteliai, taip Dieviškasis planas yra parašytas. Dabar žmonija nusikreipė nuo Dievo ir pasekė visos tautos ant žemės iš vieno veikti, visos tikybės ir politikos susirio į vieną draugystę ir visi kariauja prieš tiesą ir prieš Dieviškąjį planą ir prieš tuos, kurie skelbia Dieviškąjį planą apie Karalystę Jėzaus Kristaus. 19 šimtų metų praėjo kaip Jėzus Kristus buvo nukryžiuotas ir pralėjo savo kraują už skelbimą tiesos apie Dievo karalystę. Taip dalyvavo tikybės ir politiškos draugijos. Skaitykite Biblijoje šv. Jono Ev. 3 pr., 16 e.

Taip Dievas mylėjo pasaulį, kad savo vienatinį sūnų davė, kad tik tikintieji neprapultų. O dabar yra įsimašęs šėtonas daugiausia į tikybas ir per jas atitraukia visą pasaulį nuo Dieviškojo plano. Dabar laikas jau baigiasi šėtono karalystei ir jis bus sunaikintas amžinai. Teisingas valdovas Jėzus Kristus karaliaus.

Jehova sako: Kūdikis mums yra užgimes, sūnus mums yra duotas, kurio valdžia ant jo petyes. Jis vardu Amžinas Tėvas, Ramybės Kunigaikštis.

Skaitykite Biblijoje Isa., 9 pr. 6-ž e. Jėzus mūsų draugas bus karaliaum amžinai.

Skelbia:
WILLIAM SHIMKUS
1110 E. 76th Street
Cleveland 3, Ohio.

LAISKAS REDAKCIJAI

Aukštai Gerbiamasis "Dirvos" Redaktoriau —

Jūsų laikraštyje (Nr. 2, sausio 12) parašyta: "O dabar... Bet kai sakai, tai prisimena tas pats prel. M. Krupavičius pranešimas Lietuvių salėje. Tada vienas neklaūžada paklausė, ar po gruodžio 17 d. perversmo prel. M. Krupavičius tikrai bučiavosi su prezidentu A. Smetona, tai krikščionys demokratų jį nutildė rėdami — sėsk! Tada buvo labai demokratiška..."

Kadangi čia minimasis įvykis nevisai tiksliai atvaizduotas, prašyčiau leisti papildyti.

Tai buvo 1954 liepos 11 Lietuvių salėje, visiems Clevelando lietuviams viešame, anuometinio VLIKo pirmininko prelado Mykolo Krupavičiaus pranešime.

Po prel. M. Krupavičiaus kalbos, pranešimo pirmininkui leidus klausytojams klausiti, aš prel. M. Krupavičių taip paklausiau:

"Jūsų, Paskaitininke, plačiai aptartieji dabarties lietuviškojo gyvenimo blogumai esminę kilmę turi 1926 gruodžio 17 smurte, kada neatsakingų savanauddžių savaliautojų ginklo jėga pašalinta demokratinė ir teisėtoji Lietuvos vyriausybė. Ministerio B. K. Balučio ir generolo V. Grigalūno - Gloveckio paskutinieji vieši ir oficialūs liudijimai patvirtino, jog Jūs, Prelate M. Krupavičiaus, buvote arti tų įvykių. Jūs, Prelate, neseniai oficialiai spaudoje pasižadėjote paskelbti tikrą tiesą (mano pabraukta J. L.) kaip tada viskas iš tikrųjų buvo. Tad dabar ir klausiu, jog Jūs, Jūsų gyvenimo saulėdydyje, atvirai ir nuoširdžiai pasakytute, kas ir kodėl anuomet įvykdė tą nelaimingąjį smurtiškąjį Lietuvos demokratijos išgiiovimą. Jus gerbiąs

Jonas Leonas
Cleveland

GERIAUSIAM SUSITARIMUI MIESTE ATSLILANKYK PAS MUS.

NAUJAUSI IR LABIAUSIAI POPULIARUS 1956 M.

BUICK

Tai tikrai gražios, patogios ir geros mašinos, kurios pateisina padarytas išlaidas. Ir pirke 1956 m. mašiną, Jūs turėsite daugiausia, ką bet kada esate gavę. Jūsų pasisekimas yra BUICK. Tai General Motors mašina.

ECONOMY BUICK CO.

12550 Euclid Avenue

GA 1-7600

Jums patarnauja 48 metus.

APLANKYK MUS PASIRINKTĮ IR GERŲ NAUDOTŲ MAŠINŲ.

Ko krenties?

LOVOS TELEFONAS

apsaugo jus... duoda patogumo. Jūs jausitės saugiau... geriau miegosite. Lengva užsakyti — tik šaukite jūsų Telephone Business Office.

85¢ A MONTH per home extension plus tax and installation

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

Generalinio konsulo J. Budrio padėka

LS Ramovė Clevelande yra gavusi šį laišką iš Lietuvos Generalinio Konsulo p. J. Budrio, po jo apsilankymo Clevelande:

"Grįžau iš Clevelando kupinas gražiausių įspūdžių. Mane sužavėjo, kad Ramovės Sąjungos skyrius susicementavęs, turi tvirtų narių-veteranų, kurie tęsia garbingas Lietuvos kariuomenės tradicijas.

Lietuvos kariuomenė buvo visų piliečių pasididžiavimas. Ji buvo netik Valstybės Nepriklausomybės gynėja ir saugotoja, bet ir aukštos vertės patriotinis auklėjimo mokykla. Išėję iš kariuomenės vyrai buvo pasirodę gyvenimui, pasirodę susipratę piliečio pareigoms.

Clevelande mačiau, kad ir jaunimas glaudžiai bendradarbiauja su kariais. Būtų gera, kad Ramovės Sąjunga ir toliau tiestų ranką skautams ir, bendrai, būtų jaunosios kartos globėjais. Ypač, kad Clevelande yra aukštai kvalifikuotų senesnių karių.

Mane giliai sujaudino jaunosios kartos pasirodymas ir sunku man jausmus išreikšti žodžiais. Vienas dalykas tai tikras, kad matydami mūsų jaunąją kartą — studentiją, skautiją — galime būti ramūs: pamainos sulauksime, bus kam garbingai ginti savo tautos interesus.

Ponas Pirmininke, Valdybos nariai ir visi Ramovėnai, prašau priimti mano gilią pagarbą ir padėką už suteiktą man galimybę užmegzti draugiškus ryšius su Clevelando lietuviška visuomene.

Gauti įspūdžiai ir Jūsų parodytas man draugiškumas gerokai mane sustiprino tolimiesiems darbui."

Bendruomenės susirinkimas

I metinį Bendruomenės susirinkimą lietuvių salėje susirinko netoli 200 dalyvių. Balso teisę dalyvauti rinkimuose turėjo 163 asmenys.

Susirinkimą vedė J. Malėnas. Po Bendruomenės pirmininko, valdybos narių ir kontrolės komisijos pranešimų, buvo renkama nauja valdyba. Jon išrinkta: P. Balčiūnas, P. Gruodis, J. Gulbinienė, K. S. Karpius, J. Kazlauskas, J. Žemaitis, J. Virbalis, Vl. Palubinskas ir Vyt. Muliolis. Kandidatais liko: F. Eidimtas, P. Maželis ir J. Leknickas.

I kontrolės komisiją išrinko: St. Asevičių, P. Jogą ir E. Karnėną.

Metinis Tautinės Sąjungos skyriaus susirinkimas

Am. Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 29, nuo 11:30 val., Lietuvių salėje.

Bus padaryta metinė apyskaita, renkama nauja valdyba ir t.t. Nariai prašomi dalyvauti. Kviečiami atsilankyti ir vieningai, kurie nori įstoti į Tautinę Sąjungą.

Rašto Klubo nariai

Klubo posėdis įvyks š. m. sausio mėn. 28 d. (šeštadienį) 6:30 val. p. Liūdžiaus bute: 1456 W. 54. Diskusijų tema: mūsų knygų padėtis.

Nariai, kurie negaus individualių kvietimų, prašomi vadovautis šiuo pranešimu ir susirinkime dalyvauti. Nariais laikomi visi, kurie yra buvę klubo sąraše.

Naujas gimnazijai remti būrelis

Šį sekmadienį, sausio 22 d., įvykusiame Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Clevelando skyriaus susirinkime įsteigtas Vasario 16 gimnazijai remti būrelis. Būrelio vadovas V. Pašakarnis.

ALT skyriaus susirinkimas

ALT Clevelando skyriaus visuotinis organizacijų atstovų susirinkimas yra kviečiamas ateinantį sekmadienį, sausio mėn. 29 d. 11:30 val. Lietuvių salės patalpose.

Susirinkime, be kitų reikalų, bus svarstoma Vasario mėn. 16 dienos iškilmingo minėjimo ir aukų rinkimo reikalai.

Visos organizacijos maloniai prašomos į šį susirinkimą deleguoti savo atstovus ir visi organizacijų atstovai prašomi šiame susirinkime būtinai dalyvauti.

Sk. Valdyba

Nepriklausomybės sukakties minėjimas Clevelande

Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus valdyba nutarė šiais metais iškilmingą Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 38 metų sukakties minėjimą rengti vasario mėn. 19 dieną. Minėjimo programai atlikti yra pakviestas iš Chicago Alice Stephens vadovaujamas moterų choras, kuris šia proga lankysis pirmą kartą Clevelande.

Šiuo metu skyriaus valdyba rengia smulkesnį minėjimo programos planą, kuris bus dar aptartas ALT organizacijų atstovų visuotiniame susirinkime ir po to paskelbtas visuomenei.

53 rėmėjų būrelis tampa

Vasario 16 gimnazijos 53 būrelis įsteigtas 1952 m. rugpjūčio 1 d. ALT S-gos Clevelando skyriaus valdybos iniciatyva. Nariais yra: S. Nasvytis, J. Chmieleuskas, J. Čiuberkis, K. Cicėnas, K. Karpius, O. Karpienė, S. Mačys, K. Vėlyvis, I. Gatautis, J. Smetona, S. Smetonienė, A. Augustinavičienė, N. Gaidžiūnienė, E. Karnėnas, E. Skrebulytė, F. Mackus, A. Vilkaitis, dr. D. Degesys, J. Leimonas, V. Šumskis, V. Blinstrubas ir S. Astrauskas. Išlaiko IV kl. mokinę Alną Lačytę.

Ligi šių metų sausio mėn. 1 d. Vasario 16 gimn. išsiusta: 1. Almos Lačytės išlaikymui — \$828.00, 2. A. Lačytei asmeniška (aukos) \$52.00, 3. Bendriems gimnazijos reikalams (Tautinės S-gos Clevel. skyriaus ir atskirų jos narių aukos) — \$133.00. Viso \$1013.00.

Gimnazijos vadovybė prašė mane perduoti nuoširdžiausią padėką ir gražiausius linkėjimus ALT S-gos Clevelando skyriui, 53 būrelio nariams ir visiems aukojusiems. Be to, priminė, kad mūsų globojama A. Lačytė yra gera mergaitė ir labai gerai moko.

Iš savo pusės prašyčiau visus 53 būrelio narius siųsti nario mokestį kas trys mėn. man, arba palikti, (jėdus pinigų ar čekį į voką) Dirvoje. Ačiū visiems.

S. Astrauskas,
53 būrelio vadovas
1334 Ansal Rd.,
Cleveland 6, Ohio

**BEFORE
YOU BORROW
TO BUY A HOME**

GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS

Norintiems dalyvauti Dainų šventėje

Visi Clevelando mieste ar apylinkėje gyv. lietuviai-ės, buvę ar esą įvairių chorų dalyviai, dainininkai-kės ar dainos mėgėjai, norintieji dalyvauti liepos mėn. ruošiamoje Dainų šventėje Chicagoje, kviečiami registruotis Čiurlionio ansamblyje repetici-joms mokytis dainų šventės repertuaro.

Repeticijos vyks "Tigro" kavinės patalpose — 987 E. 79 St. 8 val. vakaro tokia tvarka: Bosų -baritonų — pirmadieniais, tenorų — antradieniais, sopranų, altų — trečiadieniais, bendra rep. — penktadieniais, vyrų choro bendra — sekmadieniais 11:30 val., po pamaldų.

Aukos prof. Biržiškai

Bendruomenės apylinkės valdyba pakvietė Em. Skrabulytę rinkti Clevelande aukas nelaimės ištiktai prof. Mykolo Biržiškios šeimai paremti (kaip žinome, tragiškai mirė jo žmona ir širdies smūgiu žentas, palikdamas tris našlaičius vaikus). Aukotojai prašomi kreiptis šiuo adresu: 1382 Giddings Rd., tel. HE 2-2038.

Vestuvės

Daną Gelgotaitę ir Stasys Cipkus susio mėn. 7 d. sukūrė šeimą. Povestuvėnė keliuonė išvyko Kanadon.

Sausio 31 d. bus šios imtynės Arenoje

Rengia Jack Ganson-Karabinas.

Pirmos. Buddy (Nature Boy) Rogers susitiks su Billy Darnell.

Antros. Ruffy Silverstein susitiks su Gene (Mr. America) Stanlee.

Trečios. Bobby Bruns susitiks su Lord Athol Layton iš Anglijos.

Be šių dar bus ir du kiti pasirodymai. Imtynės prasidės 8:30.

CLEVELAND TRUST CO.

Didžiausias Clevelande Bankas, kurio patarnavimais naudojasi ir nemažas skaičius Clevelando lietuvių, nepaprastai išaugo. Šiuo metu Clevelande, su visais priemiesčiais, bankas turi 63 skyrius. Praėjusių metų apyvarta siekė \$1,447,041,212. Kapitalų fonde turi \$85,003,152.

Metiniam susirinkime, kuris įvyko sausio mėn. 18 d. išrinkti du nauji direktoriai: Felix S. Hales, Nichel Plate geležinkelio direktorius, ir Kent H. Smith, The Lubrizol Corporacijos pirmininkas. Kiti visi direktoriai buvo perrinkti.

Parsiduoda namas

Naujos Parapijos rajone, 8 kambarių, vienos šeimos, geram stovy. Kaina \$14.000.
KE 1-6408

Parduodamas namas

2 šeimų, po 4 kambarius, prie East 87 ir Buckeye St. 4 mašinos garažas. Prašoma \$9700.
Eaukti: GA 1-3841.

Parduodama

geram stovy automatinė skalbimo mašina (\$90), virtuvės plynė (\$20) ir kt.
RA 1-4181

Laikrodžių ir brangenybių taisymas.

Deimantų pasirinkimas. Optikos priemonių taisymas.

Sam Schreiberman

JEWELER

1995 E. 105 St.
Kampas 105 ir Euclid.
RA 1-7892

Prityręs specialistas.

L. S. Ramovės

skyriaus narių visuotinis - metinis susirinkimas įvyks sausio 29 d. 11:30 val. Lietuvių žemutinėje salėje.

GERI NAMAI

Naujosios lietuvių parapijos rajone, apie Neff Rd., parduodamas 3 šeimų gražus namas, duodas geras pajamas.

East Park Dr. ir East 185 St. rajone plytinis bangalas. 2 miegamieji žemai, su vieta įrengti antram aukšte. Garažas. Kreiptis:

736 E. 200 St.
IV 1-991

PUIKUS

E. 71 St. — St. Clair, labai geras plytinis vienos šeimos namas. Dideli kambariai, garažai. Geros statybos, didelis sklypas.

JUMS GERI NAMAI

Eddy Rd. — St. Clair, labai geras plytinis vienos šeimos namas. Dideli kambariai, garažai. Geros statybos, didelis sklypas.

Tik \$2000 įmokėti. 3 miegamųjų, vienos šeimos namas. Moderni virtuvė ir vonia, naujas gaso ir vandens šildymas. Didelis sklypas, garažas.

RAY NAUSNERIS,

Namų prekyba; namų, baldų ir automašinų apdrauda.
UL 1-3919 LI 1-9216
11509 St. Clair

AR ŽINOTE APIE Jūsų DRAUDIMO REIKALUS?

Apie draudimą kely, darbe ir namie. Apie pilną draudimą, greitą nuostolių padengimą ir nebrangias ratas automašinoms, gaisrui, gyvybės, nelaimingiems atsitikimams, įsipareigojimams.

AL. VALONIS, agentas
EX 1-4499

KAS UZSISAKĖ DIRVĄ — TAS ĮSIGALĖJO!

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
7015 Wade Park Ave.
Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TASYMAS

Šį mėnesį papiginta kaina įdedam už \$6.95 duslintuvą Chevroletui, už \$7.95 Fordui, už \$8.95 Buickui, už \$12.50 Oldsmobile. deli papiginta duslintuvus ir vamzdžius.

Kreipkitės į J. S. AUTO SERVICE

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant įvairiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Čia jūs gausite įvairiausių vynų, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebrangios gėlės vestuvėms, laidotuviams ir kitiems reikalams. Įvairūs nauji gauti augalai, puošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai. Augalai po 49 ct. Gėlės pristatoma visuose nasaulio kraštuose. Bonded Telegraph Service narys.

Gaunami money orders (galioja ir užsienyje)
ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS
6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar keno kito mašinoj. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda
Skambikiti: SK 1-2183

PAULINA
MOZURAITIS,
agentas

BAL TIC Supply Co.

Tiekia prekes tiesiai iš urmo sandėlių, sutaupant pirkėjui brangų krautuvės patarnavimą. Gaunami visų žymesnių firmų gaminiai. Skambinti B. Snarskiui. Tel. KE 1-0210.

LIETUVAIČIŲ MOTERŲ KIRPYKLOJ

Šilti, karšti, garais ir šalti pusmetiniai. Plaukų dažymas.

TERRACE BEAUTY SOLON

1161 East 71 St.
UT 1-1641

PIX BEVERAGE

45 rūšių alus. Kiti gaivinan tieji gėrimai. Vynai ir šampainai, vietiniai ir užsieniniai.

Parengiama vestuvėms, baliams, pobūviams. Atidaryta kiekvieną dieną nuo 9 ryto iki 10 vakaro.

Krautuvė dabar tvarko lietuvių savininkas.

6903 SUPERIOR AVE.
EX 1-3311

BATŲ KRAUTUVĖ BATŲ TAISYMAS

Sav. J. Kamaitis

1389 E. 65 St.
East 65 and Wade Park

Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Nauji batai ir batų taisymas mano krautuvėje daug žemesnėmis kainomis, negu jūs mokate kitur. Ateikite ir įsitikinkite.

DAZO IR POPIERIUOJA NAMUS

Ant. Kirkilas

Kreipkitės ir gausite geriausią patarnavimą.

7204 Donald Ave. Tel. EN 1-3844

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio
Tel.: EX 1-0376

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus
1629 Arcade
Tel. IV 1-2470

(52)

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000
3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498
Cleveland, Ohio

GERESNĖS statybos kontraktoriai

ISTATO MONCRIEF ORO VENTILIACIJA

• ŠALDO vasarą

• ŠILDO žiemą

THE HENRY BURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairus valgiai, šeštadienį vakarais šokiai grojant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Visi lietuviai laisvalaikį praleidžia savo Klube. Visos lietuvių organizacijos parengimus rengia tik lietuvių salėje.

Klubo ir salės vadovybė visus lietuvius kviečia čia nuolat lankytis, susitikti draugus ir artimuosius.

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
25 metal simpatingo ir rimto patarnavimo

6321 Edna Avenue
936 East 185 Street
ENDicott 1-1763
KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

DERYBOS SU SOVIETŲ SĄJUNGA

Vieno iš žinomųjų šveicarijos laikraščio "Basler Nachrichten" pakviestas pasakyti dėl Sovietų Sąjungos politikos, Dipl. šefas S. Lozraitis parašė straipsnį, kuris buvo paskelbtas vedamuoju. Čia duodame jo vertimą. Red.

Nors Ženevos užsienio reikalų ministerių konferencijos padariniai buvo visiškai neigiami, ji, be abejo, buvo svarbiausias pereinamųjų metų politinis įvykis. Reikia manyti, kad jos pasekos bus žymios taip pat ir šiais metais. Todėl tebinie leista atstovui vienos tautos, tiesioginiai suinteresuotos Vakarų didžiųjų valstybių ir Sovietų Sąjungos derybomis, padaryti principinių pastabų dėl to įvykio.

Paskutinės Ženevos konferencijos reikšmė, mūsų nuomone, glūdi visų pirma dviejuose punktuose, kurie konferencijos praga paaikšėjo daugiau, kaip kada nors anksčiau. Konferencijos eiga parodė dar kartą, kad nėra jokio galimumo taikingų derybų keliu išspręsti su Sovietais bet kuriuos tikrai esminius klausimus, einant laisvės bei teisingumo dėsniams, kuriuos civilizuo-tasis pasaulis laiko tarptautinio sugyvenimo pagrindu. (Baltijos Valstybių laisvės ir nepriklausomybės atstatymas priklausė prie tų klausimų, kurie privalo būti keltami derybų dvasioje išspręsti).

Antra, konferencijos rezultatai įrodė, jog ta politinė atmosfera, kuri kelis mėnesius buvo laikoma "Ženevos dvasia", tikrumoje nebuvo niekas kita, kaip laikinas Sovietų taktikos pakeitimas, neličias pagrindinių tikslų, kurie buvo nustatyti pirmaisiais bolševikų revoliucijos laikais, kurie yra nepakeičiami, nėra pasikeitę ir nebus pakeisti.

Sovietų Sąjungos laikysena antrojo Ženevos konferencijoje daug kam sudarė "apsivylimą". Mes manome, kad tokia pažiūra yra pagrįsta klaidingu padėties įvertinimu. Kad konferencijos rezultatas buvo neigiamas, tai buvo matyti iš anksto. Nes tikrumoje sovietai niekada nematė sutikti su Vokietijos suvienijimu, ir, būtent, dėl eilės priežasčių, kurių mes čia paminėsime tikrai svarbiausias. 1) Sovietai nuo pat pradžios jų revoliucijos siekė tokios padėties, kurioje yra dabar Vokietija, žymioji daly rusų de facto okupuota; to siekdami, sovietai turėjo prieš akis faktą, kad Berlynas jau vieną kartą septynerių metų kare, nors ir trumpai buvo rusų okupuotas.

2) Bolševizmo išplėtimo į visą pasaulį planuose, kurie sovietų vyriausybei visados aktualūs, Vokietijos subolševikinimas yra vienas svarbiausių etapų aukščiausiai paminėtam galutiniam tikslui pasiekti. Šitokiomis aplinkybėmis negalima laukti, kad Sovietų Sąjunga taikingų derybų keliu atsiskaitytų nuo tos galingos pozicijos Vokietijoje, kurią ji mažesnė daly pasiekė pati, o didesnė — gavo dovanų iš savo sąjungininkų. 3) Toliau reikia spėti, jog tuo klausimu sovietų politikai turi svarbos viena ypatybą aplinkybę, į kurią tačiau Vakarai nėra atkreipę jokio dėmesio. Būtent, kad sovietų reikalauti ir gauti demarkacijos liniją tarp jų užimtos Vokietijos dalies ir laisvosios Vokietijos eina maždaug taip, kaip prieš daug šimtmečių ejo linija, kuri skyrė slavų gyvenamąsias sritis nuo germaniškųjų. Iš to matomas Maskvos siekimas atstumti vokietybę kaip galima toliau į vakarus.

Galop, prisideda dar tas strateginis momentas, kad vykdydama savo ekspansiją, Sovietų Sąjunga, pastaraisiais laikais vartoja naują manevrą. Būtent, tais atsitikimais, kai ji negali visiškai užimti kokios valstybės, ji stengiasi tą valstybę padalinti pusiau, sudaryti joje "prietiltę" iš kurios būtų galima vėliau, tinkamu momentu, tęsti komunizmo brovimąsi pirmyn karinėmis ar subversyvinėmis priemonėmis. Tokias komunizmo "prietiltę" Sovietų Sąjunga turi dabar Vokietijoje, Korėjoje ir Vietname.

Aišku, kad dabartinis sovietų viešpatavimas Rytų Vokietijoje nėra užbaigta akcija, bet tikrai toli siekiančia ir pasauliniu mastu apsaikanti akcija. Kremlius laiko dabartinę padėtį Vokietijoje tik pereinamąja stadija. Ir jeigu ji paliktų dar daugelį metų, tai jokių būdu nereikštų, kad sovietai atsiskaitytų nuo visos Vokietijos užvaldymo. Sovietai tam tikromis aplinkybėmis gali savo pagrindinius planus atidėti, bet jie nuo jų niekada neatsisako. Tinkamam momentui atėjus, net dešimtmečiams pralinkus, jie tuos planus atgaivina iš tariamos užmiršties ir ima juos juo griežčiau ir brutaliau vykdyti.

Kai dėl Baltijos Valstybių nusistatymo Vokietijos suvienijimo klausimu, tai pirmaisiais pažymėtina, kad būdamas kartu su Rytų Vokietija bolševikų priešpauodį, jos jaučiasi solidarios

su vokiečių tauta kaip ir su kitomis sovietų pavergtomis tautomis. Be to, lietuviai, latviai ir estai mano, jog Rytų ir Vidurio Europos išvadavimo problema gali būti sprendžiama ne dalimis, tai yra, kiekvienam kraštui atskirai, bet tikrai kartu. Todėl Baltijos tautos laiko Vokietijos suvienijimą vieną svarbiausių sąlygų jų kraštų laisvei atstatyti.

Visi šitie klausimai gali ir privalo būti išspręsti, ir būtent, darant nuolatinį bei metodiną spaudimą į Sovietų Sąjungą. Rysys su tuo būtų naudinga atsiminti šiuo sumėtimus. Pirma, nėra abejojimo, kad Sov. Sąjunga pergyvena krizę dėl ekonominių sunkumų ir dėl vis dar nepabaigtos kovos tarp Stalino įpėdinių. Todėl kaip tik dabar Vakarų spaudimas prieš sovietus turėtų būti sustiprintas, nes juk pati logika reikalauja pasinaudoti prieš silpnumu ir spausiti jį tada, kai jis rodo silpnumo žymius. Tačiau nuostabių būdų kai kada atrodo, kad vakaruose esama žmonių, kurie galvoja: "Žinoma, Sovietų Sąjungoje yra krizė, t. o d. l. darykime su ją kompromisus". Šitoks galvojimas yra klaidingas. Jis gali sudaryti padėtį, kad sovietams bus padėta nugalėti krizę, sustiprinti vidaus padėtį ir telkti naujų jėgų tolimesnei ekspansijai. Antra, dažnai išleidžiama iš akių tas paprastas faktas, kad santykiai tarp valstybių yra tvarkomi prievarta, būtent, moraline, ekonomine, politine ar fizine prievarta. Šita aiški taisyklė, visos pasaulio istorijos eigos patvirtinta, nepivalo būti niekada užmiršta santykiuose su Sovietų Sąjunga. O ypačiai pasiduoti iluzijai, kad galima ką išgauti iš sovietų ar atremti bolševikų pavojų, vartojant priemones, panašias į Salvation Army priemones. Ir galop, reikia įsisąmoninti, jog net Vokietijos išstojimas iš Atlanto pakto organizacijos ir neutralizavimo kaina Sovietų Sąjunga nesutiktų su komunistinės santvarkos panaikinimu Rytų Vokietijoje ir su Vokietijos suvienijimu.

Vadinama "naująja taktika" sovietai siekia privesti Vakarus prie moralinio, politinio ir karinio nusiginklavimo bolševikų smurto politikos atžvilgiu. Šitos politikos akivaizdoje Vakarų tautos privalo sustiprinti solidarumą tiek savo tarpe, tiek pavergtomis Rytų ir Centro Europos tautomis, ir galų gale griežtai — veiksmams ir žodžiais — pradėti kurti Europos Federaciją. Tik šituo keliu eidami, Vakarai įgys jėgą, būtiną santykiuose su Sovietų Sąjunga. Ir tik šitas kelias gali atvesti ir atves

BOSTON

JONAS KASMAUSKAS ALT S-GOS GARBĖS PIRMININKAS

Lietuvybės kėlėjas Amerikoje, T-nės S-gos Bostono skyriaus kūrėjas ir ilgametis jos pirmininkas Jonas Kasmauskas, 1955 m. gruodžio mėn. 24 d. T-nės S-gos Bostono skyriaus visuotiniam susirinkime išrinktas skyriaus garbės pirmininku. Jonas Kasmauskas skyr. v-boje turės sprendžiamąją blašą.

NAUJA SKYRIAUS VALDYBA

ALT S-gos Bostono skyriaus naują valdybą sudaro:

Pirmininkas — Adolfas Dilba, vicepirmininkas — Ignas Vilėniškis, sekretorius — Justinas Zaranka, išdin. — Antanas Andriulionis, buhalteris — Juozas Vaičiūgis, namų adm. — Romas Jasiūnas, patalpų nuomot. — Antanas Vilėniškis, ir narys — Kazys Adomavičius.

Visais T. S-gos patalpų nuomavimu bei naudojimo reikalais kreiptis pas Ant. Vilėniškį — 862 E. Fifth St., So. Boston, tel. AN 8-8384.

Skyriaus valdyba rengia veiklos planą. Svarbiausia, rengiamasis Washingtono ir S-gos rengiamų birželio mėnesį sąskrydį.

Naujoji skyriaus valdyba, visam sąstatai, š. m. sausio mėn. 15 d. prisistatė savo Garbės Pirmininkui, kuris ilgesnis jau laikas negaluoja.

Skyr. pirm. A. Dilba perstatė visus v-bos narius, palinkėjo

prie Europos paliosavimo nuo sovietų grėsmės ir prie tarptautinės tvarkos atstatymo visame pasaulyje.

PADEKOS

LIETUVOS LAISVĖS KOVŲ INVALIDŲ DRAUGIJA DĖKOJA

Lietuvių Sąjungos "Ramovė" Detroito skyriaus valdybai širdingai dėkojame už stambių aukų Laisvės Kovų Invalidams paremti, mums atsiųstą Kariumėnės šventės progą — \$315.20

Ypač dėkojame brangiems rindėjams: gen. J. Černiui, plk. L. Peseckui, plk. B. Svilui, P. Malinauskui, J. Mitkui, Č. Edeikui, J. Karaliui, P. A. Petrauskui, Detroito skautams už surinktas aukas dėžutėmis prie švento Antano Parapijos Bažnyčios \$52.95. Visiems aukotojams, prisidėjusiems aukomis ir darbu.

L. L. Kovų Invalidų Draugijos Valdyba

Kunigui Petraičiui, p. Bulkačiui su šeima, p. Boverišiui, p. Dargiui su poniu, p. Morkūniui, p. Mickevičienei su sūnumi, Dr. Palioniui su poniu, Dr. Stoškūniui, p. Tolmačienei ir Witkowiak Laidotuvių Namams, padėjusiems palydėti į kapus, 1955 m. spalio mėn. 22 d. mirusią mano mylimą žmoną Mariją Narbutienę.

Dr. Andrašiuui, Dr. Clark, p. Dabravolskiui su šeima, p. Buševičienei, Lietuvių Bendruomenės Valdybai ir nariams, Dr. Jokūbui Kregždei su šeima, Milwaukee valdžios mėsos prižiūrėtojams, p. Schneider, p. Slam ir J. Navicki, inspektorui Ross, Liutkoniui su poniu, p. Mickevičiui su šeima, p. Tolmačiui, p. Pavlovskiui aplankiusiems pašarvotą velionę ir žodžiu bei raštu pareikšusiems man užuojautą, taip pat Tėvams Marijonams, p. Kainauskienei pp. Merkiams, Bostone, pp. Stevens, Miami užpirkusiems už mirusios vėlę mišias ir Bostono klebonui kunigui Virmauskui raštu suteikusiems palaiminimą ir tėvišką nuraminimą ir visiems kitiems čia nepaminėtiems, tariusiems man, liūdėsio valandoje, paguodos žodį, reiškį širdingiausią padėką.

Dr. J. Narbutas, 917 N. Milwaukee St., Milwaukee 2, Wisconsin

Oro motociklas, apie kurį jau anksčiau esame rašę, susilaukia vis didesnio dėmesio. Manoma, kad jį patchulinius pėstininkams susidarys naujos galimybės persikelti per upes ir pavojaus slėnius.

sveikatos ir pažadėjo nuoširdų bendradarbiavimą.

Po to buvo aptarti svarbesnės veiklos ir ypač namo reikalai.

BOSTONO SANTARIEČIŲ VEIKLA

Gruodžio 17 d. Bostono studentai santariečiai saviškių susirinkime išklausė kol. R. Šukio paskaitos apie komunizmo ir socializmo skirtumus, o sausio 14-15 dd. buvo surengta skrajojanti lietuvių studentų dailės paroda. Per atidarymą apie jaunosios kartos dailininkų siekimus ir pačią parodą turiningai pakalbėjo dail. Viktoras Vizgirda, o kol. Vyt. Strolis vadovaujamas pučiamųjų instrumentų kvintetas davė trumpą ir labai rinktinę muzikinę programą. Dr. M. Gimbutienė parodą sveikino Bostono Rašto Klubu vardu. Jaukiuose tautiniais raštais dekoruotose Taut. Sąjungos namuose parodos atidarymas praėjo, kaip šilta ir reto kultūringumo lietuviška šventė.

Kalbėdamas apie dailės parodą, dail. V. Vizgirda ją apibūdino, kaip "geriausią laidą, kad tautos kūryba yra amžina" ir kaip "šių dienų meno parodą", jaunimo, gyvenančio žaliu šių dienų gyvenimu, nesiginėjusio po muziejų dulkes". Parodos dalyviai eina "teisingu keliu", nesivaikę dabar madingų triukų ir turį "tamprų ryšį su tuo, kas lietuviška."

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos. Parodos pasižiūrėti buvo susirinkę porą šimtų lankytojų iš visos Naujosios Anglijos.

dos surengime darbavosi B. Dabnerytė, R. Leveckytė, Z. Mereckis, J. Špakevičius ir R. Leveckis. Paroda užsibaigė jaukia rengėjų ir svečių kavute.

Kovo 3-4 dd. Bostono santariečiai ruošiasi surengti žiemos stovyklą snieguotuose New Hampshire kalnuose. Studentai iš N. Anglijos ir kitur, norį stovykloje dalyvauti, kviečiami kreiptis į Vladą Eikina, 33 Clarence St., Brockton, Mass.

— n.

IŠ PROFESORIŲ DRAUGIJOS VEIKLOS

Profesorių Draugijos sausio 15 d. posėdyje pirmininkas padarė pranešimą a. a. prof. Vaclovo Biržiškos laidotuvių reikalui. Velionies kūnas buvo sudėgintas Bridgeporto, Conn., krematoriume ir urna su velionies palaikais atvežta į Povilo J. Ridiko koplyčią Čikagoje, 3354 S. Halsted St. Sausio mėn. 10 d. įvykusiame Čikagos lietuviškų organizacijų atstovų pasitarime, kuriame dalyvavo 30 asmenų, Profesorių Draugiją atstovavo valdybos pirmininkas prof. M. Krikščūnas. Į sudarytą laidotuvių komiteto valdybą išrinktas ir prof. Krikščūnas, kuriam pavesta tvarkyti laidotuvių finansinius reikalus.

Aukų surinkta iki šiol 45 dol., o išlaidų jau padaryta 700 dol. (ligoninė ir krematoriumas). Povilas Ridikas sutiko atlikti

Profesoriams Viktorui ir Mykolui Biržiškams jų broliui

Prof. VAC. BIRŽIŠKAI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia ir drauge liūdi

Lietuvių Studentų Santara

Studentų Ats. Kar. Korp. "Ramovė" garbės nariui ir Korp. globėjui

Prof. VACLOVUI BIRŽIŠKAI

mirus, reiškiamą užuojautą jo broliams, prof. Mykolui ir Viktorui Biržiškams, giminiams ir artimiesiems.

Studentų Ats. Kar. Korp. "Ramovė"

Studentų Ats. Kar. Korp. "Ramovė"

Studentų Ats. Kar. Korp. "Ramovė"

Studentų Ats. Kar. Korp. "Ramovė"

Studentų Ats. Kar. Korp. "Ramovė"

Studentų Ats. Kar. Korp. "Ramovė"

Studentų Ats. Kar. Korp. "Ramovė"

Studentų Ats. Kar. Korp. "Ramovė"

Studentų Ats. Kar. Korp. "Ramovė"

Studentų Ats. Kar. Korp. "Ramovė"

Studentų Ats. Kar. Korp. "Ramovė"

Studentų Ats. Kar. Korp. "Ramovė"

Studentų Ats. Kar. Korp. "Ramovė"

Studentų Ats. Kar. Korp. "Ramovė"

Studentų Ats. Kar. Korp. "Ramovė"

Studentų Ats. Kar. Korp. "Ramovė"

patarnavimą nemokamai. Tikimasi gauti nemokamai sklypą ir Tautinėse kapinėse. Urna bus laidojama į žemę, kaip pageidavo velionies brolis prof. Viktoras Biržiška. Šeštadienį, sausio 21 d. 1 val. Pranas Čepėnas pasakys koplyčioje pagrindinę kalbą. Organizacijų atstovų atsiveikimo žodžiu bus skirta 3-5 minutės. Užsibaigus kalboms, velionio palaikai bus lydimi į Tautines Kapines. Visų kalbų tekstai bus atspausdinti atskiram leidinyje.

Valdyba įgaliojo pirmininką prof. Krikščūną atstovauti Prof. Draugiją laidotuviuose ir pasakyti atsiveikimo žodį. Valdyba paskyrė 50 dol. laidotuviams iš tos pašalpos, kurios velionis nesėjo atsiimti.

Posėdyje paaikšėjo, kad prof. Bagdonas, Prof. Draugijos garbės narys, kuriam balandžio mėn. sukaks 90 metų, rimtai susirgo ir iš prieglaudos išvežtas į ligoninę. Ten jį rūpestingai globoja daktaras Kazys Pautienius.

Valdyba ieško kelių įsigyti epidioskopą, kurs palengvintų paskaitų suruošimą. Pradžioje nutarta prašyti dr. Vandą Sruogienę suruošti paskaitą iš Lietuvos didingos praeities.

Valdyba nutarė kviesti įstoti į prof. Draugiją šiuos dėsčiusius ar tebedėstančius aukštose mokyklose asmenis: daktarą Kazį Pautienį, Kazį Viktorą Banaitį, Vladą Jakubėną, inž. Bronių Garšvą, Aliną Liaugminą, M. Kujų, Steponą Sodeiką, Antaną Vasiliauską ir Jurgį Žilinską.

V. P.

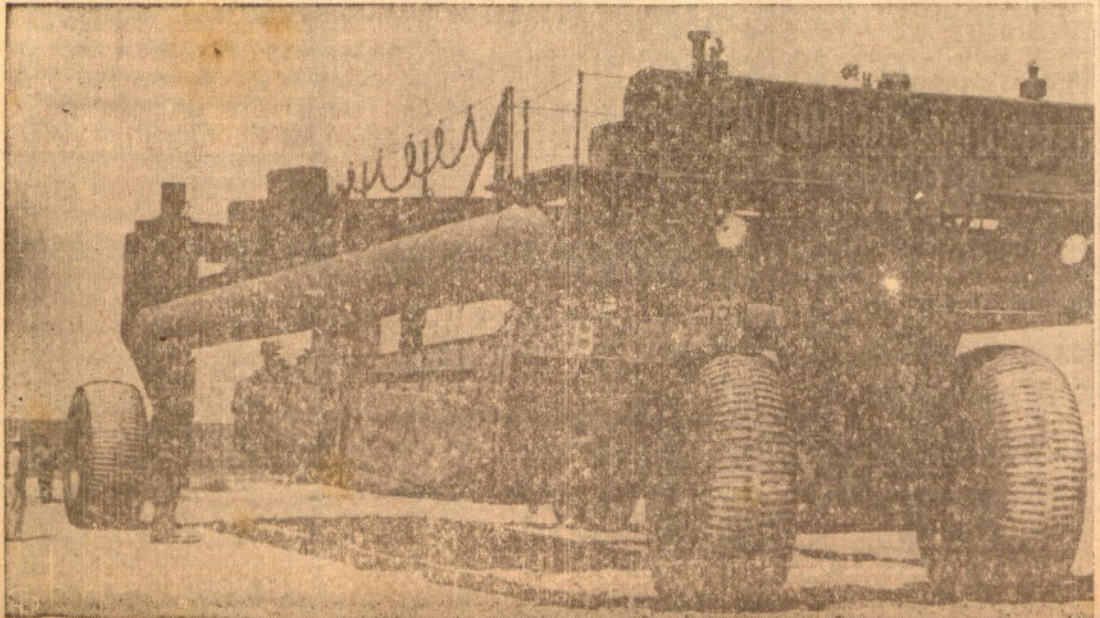
MARGUTIS

yra pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išeina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

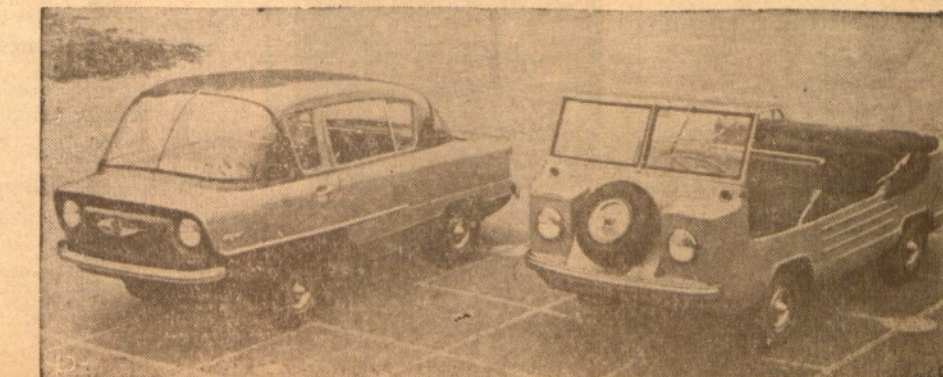
MARGUTIO metinė prenumerata \$3.00.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Sisukite savo adresą ir gausite vieną numerį susipažinti.

Tai ne pabaia, bet laivų kėlimo mašina. Ji lengvai pakelia 67 tonų laivą iš vandens į krantą.

Tai naujos Rusijos automašinos, vadinamos "Byelka", neva skyriamos liaudies reikalams.